GR BAR-organisatie

Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk
werken samen op basis van

vertrouwen, ruimte voor diversiteit en gezamenlijkheid

JAARSTUKKEN 2018

versie zienswijzeprocedure

Inhoudsopgave

A. Jaarverslag gemeenschappelijke regeling BAR 3

Inleiding 4

Financiële samenvatting 5

1. Programmaplan 8

1.1 Doelstellingen 8

1.2 Prestatieafspraken en indicatoren 9

1.3 Accenten in 2018 16

1.4 Financiën 19

1.5 Financiële en overige ontwikkelingen 19

2. Paragrafen 23

2.1 Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing 23

2.2 Paragraaf Financiering 27

2.3 Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen 30

2.4 Paragraaf Bedrijfsvoering 30

B. Jaarrekening 2018 gemeenschappelijke regeling BAR 32

3.1 Balans 33

3.2 Toelichting op de balans 35

3.3 Overzicht van baten en lasten 2018 41

3.4 Verrekenen van standaard en maatwerk - rapportage 2018 49

3.5 Staat van incidentele baten en lasten 52

3.6 Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves 52

3.7 Heffing vennootschapsbelasting 52

3.8 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen 53

3.9 Begrotingsrechtmatigheid 54

Bijlage Taakvelden 56

Overzicht Overhead 58

C. Overige gegevens 59

Staat van kredieten 2018 60

Bijlage Overzicht (administratieve) begrotingswijzigingen 2018 63

Bijlage Stand van zaken project modernisering inkoop 68

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 70

A. Jaarverslag gemeenschappelijke regeling BAR

Inleiding

Voor u liggen de jaarstukken 2018 van de gemeenschappelijke regeling BAR-organisatie (hierna GR BAR). In dit document legt het dagelijks bestuur verantwoording af over het gevoerde beleid in 2018. De begroting 2018 is het uitgangspunt geweest voor de opstelling.
De jaarstukken bestaan uit drie delen:

A. Het jaarverslag waarin een toelichting wordt gegeven op de uitvoering van de bedrijfsvoering.
B. De jaarrekening, dat de financiële weergave geeft.
C. Overige gegevens.

A. Jaarverslag
In de begroting 2018 zijn drie hoofddoelstellingen benoemd welke passen bij de visie van onze GR BAR. In het jaarverslag is aan de hand van deze hoofddoelstellingen in prestatieafspraken en indicatoren uitgewerkt op welke wijze de organisatie hier uitvoering aan heeft gegeven.
In de paragrafen komen de onderwerpen aan de orde die van belang zijn om inzicht te krijgen in de risico's en het weerstandsvermogen, de financiering en de kapitaalgoederen van de GR BAR.

B. Jaarrekening
In de jaarrekening is de balans met toelichting opgenomen en het exploitatieresultaat inclusief een toelichting bij de relevante afwijkingen ten opzichte van de begroting.
Ook de Bijlage Taakvelden en het Overzicht Overhead maken onderdeel uit van de jaarrekening.

C. Overige gegevens
Hier zijn de volgende bijlagen opgenomen:

- de staat van kredieten 2018,
- het overzicht van de (administratieve) begrotingswijzigingen 2018,
- stand van zaken project modernisering inkoop.

De in de jaarstukken genoemde bedragen zijn afgerond op honderden euro's, tenzij anders aangegeven.

Financiële samenvatting

- *Resultaat jaarrekening*

Nadat de jaarrekening 2018 was opgesteld resteerde een voordelig saldo van € 3.436.900. Dit is het verschil tussen de begroting na wijziging en het totaal van de werkelijke uitgaven. Om op één A-4tje inzicht te krijgen in de cijfers van deze jaarrekening wordt verwezen naar bladzijde 41, het Overzicht van baten en lasten 2018.
Dit voordelige resultaat is veroorzaakt door een voordeel bij de salarissen (inclusief inhuurkosten) van € 1.189.600, en een voordeel van € 2.247.300 bij de overige bedrijfsvoeringskosten.
Het rekeningsaldo 2018 wordt via de bijdragen verrekend met de gemeenten. Dit gebeurt in het dienstjaar 2018.

In tabel:
De in de tabel genoemde bedragen zijn gesaldeerde bedragen van de baten en de lasten

Gesaldeerde bedragen (exclusief gemeentelijke bijdragen)	**Rekening 2017**	**Begroting 2018**	**wijziging**	**begroting na wijziging**	**werkelijk**	**verschil**
Salariskosten (incl. inhuurkosten)	-55.461.700	-49.835.700	-8.856.300	-58.692.000	-57.502.400	1.189.600
Overige lasten bedrijfsvoering	-8.904.100	-13.576.300	1.924.200	-11.652.100	-9.404.800	2.247.300
Totaal	**-64.365.800**	**-63.412.000**	**-6.932.100**	**-70.344.100**	**-66.907.200**	**3.436.900**

De begroting van onze GR BAR bestaat uit bedrijfsvoeringskosten, oftewel de kosten van het ambtelijk apparaat.

Op basis van de begroting na wijziging is de inbreng per gemeente:

Ontwikkeling van gemeentelijke bijdrage	**Barendrecht**	**Albrandswaard**	**Ridderkerk**	**Totaal**
Oorspronkelijke begroting 2018	25.141.000	12.765.500	25.505.500	63.412.000
mutaties op basis van 2 tussenrapportages	2.231.500	1.570.800	3.129.800	6.932.100
Begroting na wijziging	**27.372.500**	**14.336.300**	**28.635.300**	**70.344.100**

Zes doorgeschoven prestaties
Naast de hierboven gegeven informatie over het rekeningsaldo is nog het volgende te melden bij het rekeningresultaat van onze GR BAR. In het rekeningsaldo zitten zes posten verwerkt waarbij een overschot is ontstaan. De gemeenteraden hebben voor deze incidentele projecten middelen beschikbaar gesteld.
Het gaat om de volgende budgetten:

1. Fundament Maatschappij: overschot € 1.755.000.
   (voor het Fundament Maatschappij zijn middelen beschikbaar gesteld voor de jaren 2018 en 2019)
2. Verruiming sportvrijstelling: overschot € 50.000.
3. Resultaatgerichte inkoop jeugdzorg: overschot € 86.300.
4. Implementatie Omgevingswet: overschot € 69.900.
5. Digitalisering van het aanvragen en verwerken van vergunningen inzake de algemene plaatselijke verordeningen (APV): overschot € 40.000.
6. Douchespoelinstallaties elf gemeentelijke accommodaties in Barendrecht: overschot € 18.700.

De afspraak is dat onze GR BAR geen budget mag doorschuiven naar volgende jaren. Ieder jaar wordt het rekeningsaldo verrekend met de gemeenten / de gemeentelijke bijdragen. Dus met de verrekening van het rekeningsaldo 2018 zijn deze overschotten naar de gemeenten gegaan.
Om het mogelijk te maken de door de raden beschikbaar gestelde budgetten ook in 2019 te kunnen gebruiken willen we de drie gemeenten verzoeken om bij hun jaarrekeningen deze zes overschotten als zogeheten doorgeschoven prestaties te behandelen. Dan schuift het overschot via de resultaatbestemming van de rekeningen 2018 van de gemeenten door naar 2019 en kunnen zij het in 2019 opnieuw ter beschikking stellen aan onze GR BAR. Dat zal dan gebeuren in de 1e

tussenrapportages 2019 van de gemeenten en de GR BAR.

Rekeningsaldo exclusief doorgeschoven prestaties
De doorgeschoven prestaties tellen dit jaar op tot € 2.019.900. Dat is een aanzienlijk bedrag. Omdat onze GR BAR via de doorgeschoven prestaties de gemeenten gaat vragen dit overgebleven geld in 2019 te mogen besteden (waarbij de gemeenten het geld dus weer ter beschikking van onze GR BAR stellen) is het voor een volledig inzicht goed te vermelden dat zonder die doorgeschoven prestaties het rekeningsaldo (€ 3.436.900 - € 2.019.900 =) € 1.417.000 bedraagt.

- *Verrekening van standaard en maatwerk*

Afgesproken is dat het maatwerk op basis van nacalculatie wordt afgerekend per deelnemende gemeente. Alle kosten voor gezamenlijk gebruik, worden in rekening gebracht aan de hand van de afgesproken procentuele verdeelsleutel. De kosten welke worden gemaakt ten behoeve van maatwerk worden separaat in rekening gebracht bij de betreffende gemeente. Om de werkelijke kosten van de standaardpakketten en maatwerkpakketten inzichtelijk te krijgen, wordt de tijdsbesteding per gemeente gemonitord. In de doorrekening van de loonkosten levert de verschuiving van maatwerk naar standaard de volgende verrekening van gemaakte loonkosten tussen de gemeenten op:

Verrekening maatwerk en standaard	Barendrecht 2016	Barendrecht 2017	**Barendrecht 2018**	Albrandswaard 2016	Albrandswaard 2017	**Albrandswaard 2018**	Ridderkerk 2016	Ridderkerk 2017	**Ridderkerk 2018**
maatwerk (op basis van uren)	-€ 643.000	-€ 713.000	-€ 632.000	€ 105.000	-€ 74.000	-€ 137.000	-€ 128.000	-€ 183.000	-€ 115.000
standaard (op basis van ingebracht budget)	€ 269.000	€ 387.000	€ 347.000	€ 131.000	€ 195.000	€ 181.000	€ 266.000	€ 388.000	€ 356.000
Subtotaal: verrekening op basis van uren	-€ 374.000	-€ 326.000	**-€ 285.000**	€ 236.000	€ 121.000	**€ 44.000**	€ 138.000	€ 205.000	**€ 241.000**
Verrekening maatwerk (op basis van aantallen)	€ 152.000	€ 147.000	€ 160.000	€ 0	€ 47.000	€ 52.000	-€ 152.000	-€ 194.000	-€ 212.000
Totaal verrekening uren en aantallen	-€ 222.000	-€ 179.000	**-€ 125.000**	€ 236.000	€ 168.000	**€ 96.000**	-€ 14.000	€ 11.000	**€ 29.000**

Per saldo krijgt de gemeente Barendrecht € 125.000 terug, de gemeente Albrandswaard moet € 96.000 bijbetalen en de gemeente Ridderkerk moet € 29.000 bijbetalen.
Ook dit resultaat bij het maatwerk wordt via de bijdragen verrekend met de deelnemende gemeenten.

- *Verrekenen resultaat jaarrekening en nacalculatie standaard en maatwerk met de gemeentelijke bijdragen*

Het voordelig jaarrekeningsaldo van € 3.436.900 en de nacalculatie van standaard en maatwerk worden via de bijdragen verrekend met de deelnemende gemeenten.
Jaarrekeningsaldo:

a. de overschotten van de doorgeschoven prestaties - in totaal € 2.019.900 - die zijn opgenomen in het jaarrekeningsaldo worden verrekend op basis van de verdeelsleutels die zijn gehanteerd bij het beschikbaar stellen van deze budgetten.
b. het restantjaarrekeningsaldo van € 1.417.000 wordt verrekend volgens de afgesproken procentuele verdeelsleutel voor het standaardwerk.

De percentages van deze laatste verdeelsleutel worden jaarlijks op 1 januari geactualiseerd en voor het begrotingsjaar 2018 gelden de volgende percentages:
Barendrecht 39,26%
Albrandswaard 20,48%
Ridderkerk 40,26%

Dat geeft voor de gemeentelijke bijdragen het volgende beeld:

Jaarrekening 2018:	**Barendrecht**	**Albrandswaard**	**Ridderkerk**	**Totaal**
Begroting na wijziging	**27.372.500**	**14.336.300**	**28.635.300**	**70.344.100**
1 Verrekening jaarrekeningresultaat 2018				
A Doorgeschoven prestaties	*-736.800*	*-427.300*	*-855.800*	*-2.019.900*
B Verrekening restant saldo	*-556.300*	*-290.200*	*-570.500*	*-1.417.000*
Verrekening jaarrekening-resultaat 2018	**-1.293.100**	**-717.500**	**-1.426.300**	**-3.436.900**
2 verrekening maatwerk en standaardpakket	**-125.000**	**96.000**	**29.000**	**-**
Definitieve jaarbijdrage 2018	**25.954.400**	**13.714.800**	**27.238.000**	**66.907.200**

De consequentie per gemeente is:

	Barendrecht	**Albrandswaard**	**Ridderkerk**	**Totaal**
Verschil ten opzichte van de begroting na wijziging	1.418.100	621.500	1.397.300	3.436.900
	lagere bijdrage	lagere bijdrage	lagere bijdrage	

In de onderdelen Toelichting op het overzicht van baten en lasten 2018 en Verrekenen van standaard en maatwerk wordt gedetailleerd ingegaan op de financiële afwijkingen ten opzichte van de begroting en de afwijkingen bij het maatwerk.

1. Programmaplan

1.1 Doelstellingen

Onze GR BAR is het samenwerkingsverband van de gemeenten Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk. Onze GR BAR ondersteunt op een professionele manier de drie gemeentebesturen in hun activiteiten voor de lokale samenleving.

Onze visie is:
"Wij zijn er voor onze inwoners. Zij zijn de kern van ons bestaan. Onze inwoners staan centraal. Wij staan dicht bij onze inwoners. Als eerste overheid zijn wij een betrokken en gelijkwaardige partner. Wij zijn nabij.
Wij willen het verschil maken voor onze inwoners. Samen met onze inwoners doen wij de goede dingen. Wij zijn gedreven door de maatschappelijke opgaven.
Wij leveren Persoonlijke, Moderne, Betrokken en Betrouwbare dienstverlening"

Het bestuurlijke organogram van onze GR BAR ziet er als volgt uit:

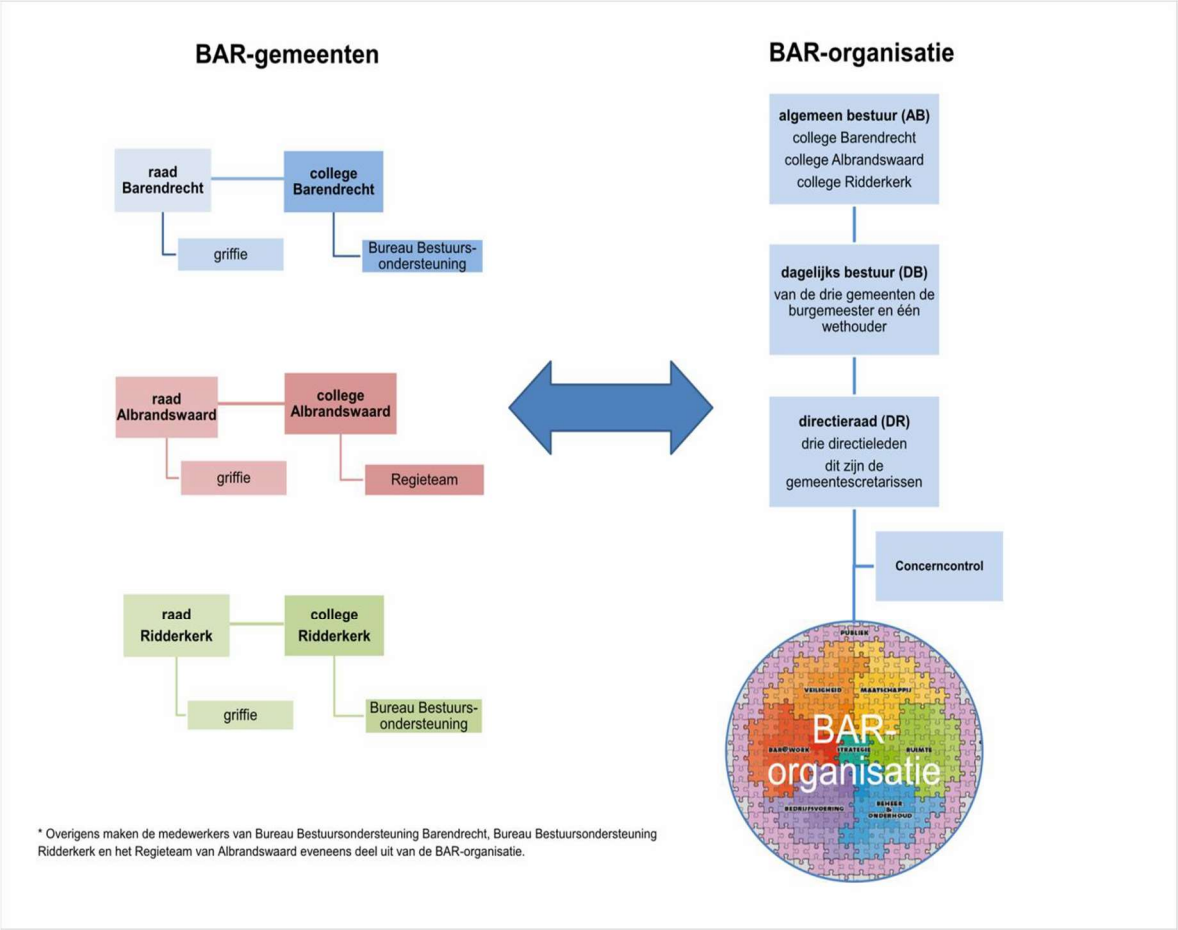

Onze centrale opgave is een optimaal functionerende ambtelijke organisatie die ervoor zorgt dat de drie gemeenten autonoom kunnen blijven opereren, ook met de huidige complexe opgaven zoals die van de drie decentralisaties.
Daarbij zijn de drie hoofddoelstellingen:

1. Een excellente dienstverlening,
2. Acceptabele kosten,
3. Een kwalitatief deskundige en robuuste organisatie.

1.2 Prestatieafspraken en indicatoren

De hierboven genoemde drie doelstellingen zijn vertaald in elf prestatieafspraken, die zijn onderverdeeld in zeventien indicatoren. Over de voortgang van deze indicatoren wordt gerapporteerd in de planning & controlcyclus (tussenrapportage, jaarrekening).

In de grafieken is met een blauwe lijn opgenomen wat onze norm is. In een aantal gevallen zien we deze lijn veranderen van 2016 naar 2017, omdat voor 2017 de norm scherper is gesteld.
Omdat in het ene geval boven de normlijn blijven het streven is en in het andere geval juist onder de lijn blijven, is de realisatie weergegeven met een gekleurde lijn. "Groen" wil zeggen: de norm wordt gehaald, "Oranje" wil zeggen dat de norm (nog) niet gehaald wordt.

Waardering algehele dienstverlening (Waarstaatjegemeente.nl)

	norm	realisatie 2017/2018	landelijk gem.
Barendrecht	7,5	**7,1**	6,7
Albrandswaard		**6,8**	
Ridderkerk		**6,9**	

Wachttijd aan de telefoon

	2016	2017	2018
norm (sec.)	60	30	30
realisatie	44	28	30

norm (sec.) realisatie

Wachttijd aan de balie (met afspraak)

	2016	2017	2018
norm (% < 5 min)	80%	90%	90%
realisatie	73%	75%	91%

norm (% < 5 min) realisatie

Betaaltermijn facturen

	2016	2017	2018
norm (>)	90%	90%	90%
realisatie	89%	91%	91%

norm (>) realisatie

Afhandeling bezwaren

	2016	2017	2018
norm (>)	90%	90%	90%
realisatie	73%	85%	86%

norm (>) realisatie

Aanvragen Levensonderhoud

	2016	2017	2018
norm (>)	90%	95%	95%
realisatie	84%	86%	89%

norm (>) realisatie

Aanvragen WMO

	2016	2017	2018
norm (>)	90%	95%	95%
realisatie	96%	90%	85%

norm (>) realisatie

Aanvragen Subsidies

	2017	2018
norm	95%	95%
realisatie	87,7%	96,0%

norm realisatie

Budgetafwijking BAR-begroting

	2015	2016	2017	2018
norm (<)	1%	1%	1%	1%
realisatie	0,04%	0,03%	-1,07%	4,79%

norm (<) realisatie

Gerealiseerde taakstelling

	2015	2016	2017
norm (>)	33%	66%	100%
realisatie	41%	72%	100%

norm (>) realisatie

Medewerkers zonder vervanging

	2015	2016	2017	2018
norm (<)	19%	19%	19%	19%
realisatie	15%	10,1%	10,5%	10,3%

norm (<) realisatie

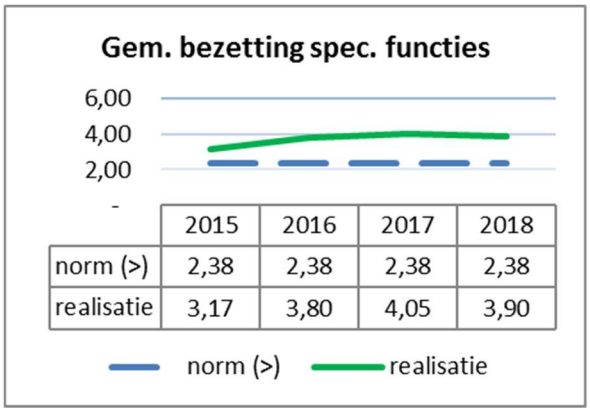

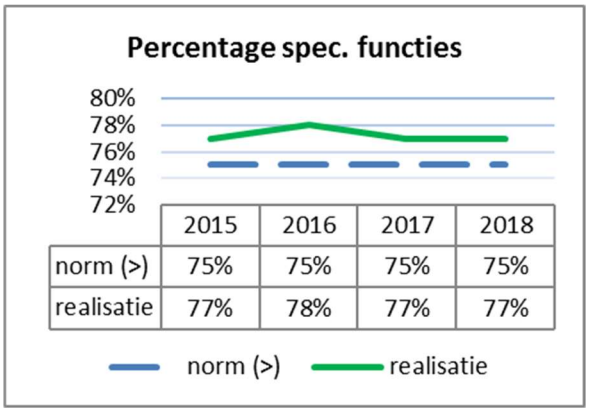

Indicator	Norm 2016	Norm 2017	Realisatie 2015	Realisatie 2016	Realisatie 2017	Realisatie 2018	
Waardering algehele dienstverlening (Waarstaatjegemeente.nl)	>7,2	>7,5 (eigen norm) *gem. Gemeenten: 6,7*	7,1 (BD)	6,9 (RK)	7,1 (BD) 6,9 (RK) 6,8 (BD)	n.v.t. (BD) n.v.t.(AW) 6,9 (RK)	
Tevredenheid cliënten Wmo/werk en inkomen/jeugdhulp	*n.t.b. na nulmeting*	*7,0*	-	*6,8*	*n.n.b.*	-	
Wachttijd aan de telefoon	<60 sec.	<30 sec.	-	-	28	30	
Wachttijd aan de balie (met afspraak)	80% < 5 min.	90% < 5 min.	-	-	75%	91%	
Betaaltermijn facturen	90% binnen 30 dagen	90% binnen 30 dagen	86%	89%	91%	91%	
Afhandeltermijn bezwaarschriften	90% binnen 12 weken	90% binnen 12 weken	83%	73%	85%	86%	
Aanvragen Levensonderhoud (participatiewet)	90% binnen termijn	95% binnen termijn	87%	84%	86%	89%	
Aanvragen Wmo			89%	96%	90%	85%	
Aanvragen WABO-vergunningen			in ontw.	in ontw.	98%	-	
Subsidieaanvragen			in ontw.	in ontw.	88%	96%	
Meldingen openbare ruimte			in ontw.	in ontw.	in ontw.	in ontw.	

Indicator	Norm 2016	Norm 2017	Realisatie 2015	Realisatie 2016	Realisatie 2017	Realisatie 2018	
Budgetafwijking BAR-begroting op totaalniveau	< 1%	< 1%	0,04%	0,03%	-1,07%	4,79%	
Taakstelling (ingeboekte 5 miljoen) wordt gerealiseerd	66%	100%	41%	72%	100%	100%	
Goedkeurende controleverklaring van de accountant	100%	100%	ja	ja	Nee t.a.v. rechtmatigheid	n.n.b.	
Percentage medewerkers zonder vervanger	<19%	<19%	15%	10,1%	10,5%	10,3%	
Gemiddelde bezetting in fte per specifieke functie	>2,38	>2,38	3,17	3,8	4,1	3,9	
percentage specifieke functies	>75%	>75%	77%	78%	77%	77%	

Uitleg

Bovenstaande indicatoren zijn afkomstig uit de in maart 2016 door het algemeen bestuur van onze GR BAR vastgestelde notitie "Herijking BAR doelstellingen". De drie hoofddoelstellingen van onze GR BAR, te weten excellente dienstverlening, tegen acceptabele kosten met een kwalitatief deskundige en robuuste organisatie, zijn hierin vertaald naar zo concreet mogelijke prestatieafspraken. Aan deze prestatieafspraken zijn vervolgens meetbare indicatoren en normen gekoppeld:

Doelstelling	Prestatieafspraken	Indicator
Excellente dienst-verlening	De klant staat centraal voor ons. We zorgen voor kwalitatief goede producten met een goede service en persoonlijke benadering	• Waardering algehele dienstverlening (Waarstaatjegemeente.nl)
		• Tevredenheid cliënten Wmo/werk en inkomen/jeugdhulp (nulmeting vindt momenteel plaats)
	We zorgen ervoor dat de wachttijd aan de telefoon zo kort mogelijk is	• Wachttijd aan de telefoon
	We zorgen ervoor dat de wachttijd aan de balie zo kort mogelijk is	• Wachttijd aan de balie (met afspraak)
	Onze leveranciers worden zo snel mogelijk betaald	• Betaaltermijn facturen
	We handelen bezwaarschriften zo snel mogelijk af	• Afhandeltermijn bezwaarschriften
	We beantwoorden alle klantvragen zo snel mogelijk	• Afwikkeling klantvragen:
		○ Aanvragen Wet Werk & Bijstand

Doelstelling	Prestatieafspraken	Indicator
		○ Aanvragen Wmo
		○ Aanvragen vergunningen
		○ Subsidieaanvragen
		○ Meldingen openbare ruimte
Acceptabele kosten	We organiseren de samenwerking binnen de door de gemeenten beschikbaar gestelde budgetten. Uitgangspunt is een meerjarig sluitende exploitatie	• Budgetafwijking BAR-begroting op totaalniveau
	We realiseren de ingeboekte taakstelling (10% bezuiniging)	• Taakstelling (ingeboekte 5 miljoen) wordt gerealiseerd
	We zorgen voor een transparante en getrouwe financiële administratie	• Goedkeurende controleverklaring accountant GR BAR en drie gemeenten
Kwalitatief deskundige, robuuste organisatie	We zorgen ervoor dat onverwacht vertrek of ziekte van een collega gemakkelijk kan worden opgevangen	• Percentage medewerkers zonder vervanger
		• Gemiddelde bezetting in fte per specifieke functie
	We zorgen voor deskundigheid in eigen organisatie	• percentage specifieke functies

- *Waardering algehele dienstverlening (Waarstaatjegemeente.nl)*

Dit is een van de cijfers vanuit Waarstaatjegemeente.nl. Naast dit cijfer zijn er ook nog diverse andere die iets zeggen over de tevredenheid van de klant over de dienstverlening. Waar relevant zullen we deze ook vermelden. De norm was in 2016 7,2 en is voor 2017 opgehoogd naar 7,5

- *Tevredenheid cliënten Wmo/werk en inkomen/jeugdhulp*

De tevredenheid van cliënten in het sociaal domein wordt apart gemeten.

- *Wachttijd aan de telefoon en wachttijd aan de balie*

We streven naar korte wachttijden. Voor telefonie is de norm in 2017 aangescherpt van 60 seconden naar 30 seconden.

- *Betaaltermijn facturen*

We willen dat onze leveranciers zo snel mogelijk worden betaald.

- *Afhandeltermijn bezwaarschriften*

We behandelen bezwaarschriften zo snel mogelijk. De norm is dat minimaal 90% van de bezwaarschriften binnen 12 weken is afgehandeld

- *Afwikkeling klantvragen*

Ook klantvragen, zoals aanvragen Wet Werk & Bijstand, Wmo, vergunningen, subsidieaanvragen en meldingen openbare ruimte willen we zo snel mogelijk beantwoorden. De norm voor deze vragen is ook verhoogd: in 2016 moest minimaal 90% van de vragen binnen de termijn behandeld zijn, voor 2017 is dit 95%.

• Budgetafwijking BAR-begroting op totaalniveau
Uitgangspunt is een meerjarig sluitende exploitatie, waarbij de afwijking in de jaarrekening ten opzichte van de begroting niet meer dan 1% mag zijn.

• *Taakstelling (ingeboekte € 5 miljoen) wordt gerealiseerd*
Bij de start van onze GR BAR is een taakstelling meegegeven door de drie gemeenten. Deze behelst een bezuiniging van € 5 miljoen op de totale kosten, die in drie jaar gerealiseerd moet worden (in 2017 100%).

• *Goedkeurende controleverklaring GR BAR en drie gemeenten*
We zorgen voor een getrouwe en transparante financiële administratie. De accountant geeft zijn oordeel bij de jaarrekening af middels een controleverklaring.

• *Percentage medewerkers zonder vervanger*
Met medewerkers zonder vervanger worden medewerkers bedoeld die op hun afdeling als enige medewerker een specifieke functie vervullen. Zij hebben dus geen vervanger. Hoe minder medewerkers zonder vervanger de organisatie heeft, hoe beter men in staat is ziekte en onverwacht vertrek (tijdelijk) op te vangen.

• *Gemiddelde bezetting in fte per specifieke functie*
Medewerkers die conform het functiegebouw (HR21) dezelfde algemene functie hebben, maar werken op verschillende afdelingen, hebben over het algemeen niet dezelfde kennis en vaardigheden. Een adviseur bij personeelszaken heeft andere kennis en vaardigheden nodig dan een adviseur bij financiën. We kijken daarom ook naar de bezetting per specifieke functie. Hoe meer medewerkers er zijn in een bepaalde specifieke functie, hoe minder kwetsbaarheid er is op dat specifieke vakgebied.

• *Percentage specifieke functies*
Hoe meer specifieke functies er zijn, hoe meer deskundigheid en expertise er is in de organisatie.

Toelichting op de cijfers van 2018
Van de vijftien gemeten prestaties, staan er acht op groen (de norm wordt gehaald).

We hebben blijvend aandacht voor alle indicatoren en waar nodig wordt actie ondernomen om de prestaties bij te sturen. Ook de indicatoren waarvan we op dit moment nog niet de norm halen laten over het algemeen een stijgende lijn zien. Dit is overeenkomstig het landelijke beeld, waarbij de trend is dat resultaten na de start van de samenwerking eerst afnemen en daarna toenemen. Daarnaast blijft het lastig om cijfers te vergelijken met eerdere jaren, omdat er externe factoren van invloed kunnen zijn. Bijvoorbeeld: vragen waarvoor inwoners naar het gemeentehuis komen zijn in de loop der jaren complexer geworden en vragen meer maatwerk. Hetzelfde geldt voor het behandelen van bezwaren.
Daarnaast zegt een indicator niet altijd iets over de kwaliteit en waardering door de inwoners. Iemand die zonder afspraak bij de balie staat en snel en goed wordt geholpen zal een goede waardering hebben. Dit kan wel leiden tot een langere wachttijd dan 5 minuten bij de balie voor andere klanten met een afspraak. En omgekeerd: als iemand snel wordt geholpen, maar niet met het juiste antwoord is de afhandelingstermijn wel gehaald, maar zal de klant niet tevreden zijn.
De prestatiegegevens moeten dus altijd met enige nuance worden bekeken.

Onderstaand een toelichting op de opvallendste afwijkingen.
Waardering algehele dienstverlening
De meest recente meting voor Waar-staat-je-gemeente is die voor de gemeente Ridderkerk geweest in 2018. Hierin scoort de gemeente een 6,9. Hoewel dit lager is dan onze ambitieuze norm van 7,5, is

dit cijfer hoger dan gemiddeld wordt gescoord door vergelijkbare gemeenten.

Wachttijd aan de telefoon
De servicenorm van een halve minuut gemiddelde wachttijd wordt ruim gehaald. Om deze (aangescherpte) norm structureel te blijven halen moeten nog wel stappen worden gezet. In het kader van strategische personeelsplanning wordt er momenteel gekeken naar een andere inrichting van de afdeling. Naar verwachting worden de eerste verbeterpunten in het eerste kwartaal van 2019 geïmplementeerd.

Wachttijden aan de balie
Met ingang van juni 2017 zijn de openingstijden aangepast. Er wordt nu meer op afspraak gewerkt, terwijl het afhalen van reisdocumenten en rijbewijzen nu altijd zonder afspraak kan. De gemiddelde wachttijd voor bezoekers met afspraak is, met nog geen anderhalve minuut, zeer laag te noemen.

De cijfers ten aanzien van de wachttijden aan de balie van de maand december 2018 konden ten tijde van het samenstellen van deze rapportage niet worden gegenereerd. Door de invoering en start van het nieuwe systeem Klantgeleiding begin december is in de aanlevering van de benodigde cijfers een storing ontstaan. Er wordt op dit moment hard gewerkt om deze storing te verhelpen.

Vijf nieuwe indicatoren bedrijfsvoering met ingang van het begrotingsjaar 2018
In het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) zijn 39 verplichte beleidsindicatoren ingevoerd. De bedoeling van deze indicatoren is de begroting en het jaarverslag beleidsmatiger te maken, zodat het bestuur zich een beeld kan vormen over behaalde en te behalen beleidsresultaten en ook om onderlinge vergelijking tussen gemeenten mogelijk te maken.

De onderstaande beleidsindicatoren hebben betrekking op de bedrijfsvoering en worden daarom in onze BAR-begroting opgenomen.

Nr.	Indicator	Omschrijving	Jaar	Uitkomst		Bron
				begroting	rekening	
1	Formatie: 768,95	fte per 1000 inwoners	2018	6,55	6,44	Eigen begroting
2	Bezetting 753,26	fte per 1000 inwoners	2018	6,38	6,30	Eigen begroting
3	Apparaatskosten € 66.907.200	kosten per inwoner	2018	€ 538	€ 560	Eigen begroting
4	Externe inhuur: € 5.917.100	percentage van de totale loonsom + het totaal van de externe inhuur (€ 58.049.800)	2018	0,89%	10,2%	Eigen begroting
5	Overhead € 29.882.800	percentage van de totale lasten (€ 68.880.700)	2018	38%	43,4%	Eigen begroting

Het verschil tussen begroting en rekening bij 4. Externe inhuur wordt veroorzaakt door het feit dat er weinig (structurele) inhuur in de primitieve begroting van onze GR BAR zit. Pas in de loop van het jaar wordt er incidenteel ingehuurd om vacatures op te vangen en om in specifieke expertise te voorzien.

Toelichting bij het staatje:
1. Dit betreft de toegestane formatie (formatieplan).
2. Dit betreft het werkelijk aantal fte dat werkzaam is bij de GR BAR (per 31 december 2018).
3. Apparaatskosten, ook wel organisatiekosten, zijn alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie. In het geval van de GR BAR gaat het om het totaal van de begroting (netto).
4. Externe inhuur betreft de werkzaamheden uitgevoerd door externen in opdracht van de GR BAR, waarbij personele capaciteit en deskundigheid wordt ingezet zonder arbeidsovereenkomst of aanstelling.

5. Overhead betreft alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van het primaire proces.
- fte = het equivalent van een 36-urige werkweek
- inwoners = 119.484, dit is het totaal aantal inwoners van de drie gemeenten per 1 januari 2018, bron: Gemeentefonds

1.3 Accenten in 2018

In de voorgaande twee paragrafen zijn de doelstellingen voor onze GR BAR en de bijbehorende prestatieafspraken beschreven.
In deze paragraaf is in één overzicht weergegeven waar onze GR BAR voor staat en wat de prioriteiten in 2018 waren. Deze prioriteiten dragen in belangrijke mate bij aan het bereiken van de drie hoofddoelstellingen voor onze GR BAR. Het overzicht is tevens een instrument om focus aan te brengen in de activiteiten van onze GR BAR. Om zodoende gericht en in samenhang de juiste dingen te doen als organisatie. Belangrijk hierbij is dat voor onze GR BAR vijf bedrijfsvoeringsprioriteiten en vier beleidsprioriteiten zijn benoemd. Deze zijn weergegeven in het onderstaande overzicht.

Realisatie 2018
In 2018 is het onderstaande schema leidend geweest voor de activiteiten van onze GR BAR. Er is gewerkt aan de vier beleidsprioriteiten en de vijf bedrijfsvoeringsprioriteiten. Bij zowel de beleidsprioriteiten als de bedrijfsvoeringsprioriteiten zijn stappen gezet conform de doelstellingen van deze prioriteiten. Er zijn geen afwijkingen te melden.

Concernvisie
"Verder met onze BAR-organisatie"

Wij zijn een nabije overheid voor wie de inwoner centraal staat

Onze Identiteit

Uit onze identiteit volgt dat wij gedreven zijn door maatschappelijke opgaven.
Wij werken hieraan op een persoonlijke, betrokken, betrouwbare en moderne manier.

Onze overtuigingen

Persoonlijk
Dit betekent dat wij dicht bij onze inwoners staan en hen op een persoonlijke manier benaderen. Onze dienstverlening is digitaal die aansluit op behoeften, mogelijkheden en gebruiken van onze inwoners.

Betrokken
Dit betekent dat wij ons inleven in onze inwoners. Wij zoeken de verbinding met hen. Wij leveren maatwerk.

Betrouwbaar
Wij werken vanuit een professionele houding aan het op orde houden van de financiën. Wij zijn transparant en deskundig. Wij gaan verantwoord om met data en informatie.

Modern
Dit betekent dat we een professionele houding hebben. We zijn gevoelig voor signalen uit onze omgeving, wij willen terecht komen tussen initiatiefrijke inwoners en partners.

Hoe doen we het?

Onze organisatie heeft daarom een innoverende organisatiecultuur. Als werkgever leggen wij de focus op menselijk kapitaal. Wij sturen op basis van vertrouwen. Wij stimuleren inzet op basis van talent. Wij zijn integer en flexibel. Dit betekent dat medewerkers onafhankelijk mogen zijn en zelf initiatief mogen nemen. Dit vraagt dat wij in een veilige organisatie werken, waarin medewerkers ondersteund worden om onbekende paden in te slaan.

Wat doen we?

Onze Missie is daarom dat wij, de BAR-organisatie, een nabije overheid zijn die met een warm hart betrokken is bij de gemeenschappen van de drie gemeenten en alle inwoners en partijen die daar hun plek hebben. Wij ondersteunen de drie besturen en werken met excellente dienstverlening aan de woon-en leefomgeving en complexe maatschappelijke vraagstukken die daarbij horen.

Voor wie doen we het?

Wij werken voor onze gemeenschappen met burgers, besturen, raadsleden, politieke partijen, maatschappelijke partners, collega's, potentiële werknemers.

Onze doelstellingen

Doelstellingen BAR-organisatie
Wij leveren excellente dienstverlening tegen acceptabele kosten met een kwalitatief deskundige en robuuste organisatie.

Onze prioriteiten

Beleidsprioriteiten BAR-organisatie 2017-2018

1. Gemeentelijke Dienstverlening
2. Sociaal Domein
3. Bestuurlijke Samenwerking
4. Omgevingswet

Bedrijfvoeringsprioriteiten BAR-organisatie 2017-2018

1. Dienstverleningsindicatoren/prestatieafspraken herijkte BAR-doelstellingen
2. Management development
3. Strategische personeelsplanning
4. Ontwikkeling medewerkers (BAR-academie)
   - Burgersensitiviteit
   - Bestuurlijke sensitiviteit
   - Strategisch vermogen
   - Adviesvaardigheden
   - Helder schrijven
5. Informatiegedreven organisatie
   - Informatieveiligheid
   - Makkelijk Digitaal/Zaakgericht werken

1.4 Financiën

Invulling taakstelling

Eén van de doelstellingen van onze GR BAR is het behalen van een efficiëntievoordeel van € 6,2 miljoen op de bedrijfsvoering. Vooruitlopend op de totstandkoming van onze GR BAR was voor 1 januari 2014 reeds € 1,2 miljoen bespaard op de bedrijfsvoeringskosten in de drie gemeenten. Met als gevolg dat er in onze GR BAR nog een bedrag van € 5,0 miljoen op de bedrijfsvoering bespaard moest worden.

Vanwege onvoorziene extra kosten bij de bedrijfsvoering door het samenvoegen van de ambtelijke organisaties - die onze GR BAR voor eigen rekening heeft genomen - is de taakstelling in 2015 toegenomen met € 885.000.

De bezuiniging die in 2017 gerealiseerd moest zijn komt hiermee op € 7.085.000. Dit is tevens het totaalbedrag. Hier is in de periode 2015-2017 in drie stappen naar toegegroeid. Daarbij fluctueerden de opbrengsten per jaar. Het ene jaar werd wat meer bezuinigd dan was afgesproken, het andere jaar wat minder, maar eind 2018 is de taakstelling volledig gehaald.

Prestatieafspraak budgetafwijkingen BAR-begroting op totaalniveau

Dit jaar 2018 heeft onze GR BAR een positief rekeningsaldo van € 3.436.900.

Bij de prestatieafspraak “een meerjarig sluitende exploitatie” is als prestatie-indicator opgenomen dat de budgetafwijking in de rekening van de GR BAR ten opzichte van de begroting niet meer dan 1% mag zijn.

Alhoewel sprake is van een positief rekeningsaldo is er ten opzichte van het totaal van de begroting (€ 71.771.400) een afwijking van 4,79% en daarmee wordt niet aan de prestatieafspraak voldaan.

1.5 Financiële en overige ontwikkelingen

Uitwerking cao gemeenten

In oktober 2017 is de voor 2018 geldende cao-gemeenten van kracht geworden. Die had een looptijd van 1 mei 2017 tot 1 januari 2019. In de cao werd een generieke salarisverhoging afgesproken van 1% per 1 augustus 2017 en 1,5% per 1 januari 2018. Daarnaast steeg het individueel keuzebudget (IKB) per 1 december 2017 met 0,5% en per 1 juli 2018 met 0,25%.

In 2018 was sprake van een structurele stijging van de loonkosten met € 1.538.700.

De financiële consequenties van de cao zijn destijds verwerkt in de begrotingsstukken van onze GR BAR (2^{e} tussenrapportage 2017 en begroting 2018). Volgens afspraak zijn hierbij de gemeentelijke bijdragen verhoogd.

Prijsstijgingen

Voor 2018 is uitgegaan van een inflatie van 1,4% wat destijds voor de begroting 2018 was gebaseerd op prognoses van het Centraal Planbureau van maart 2017. Hiervoor is van de gemeenten compensatie ontvangen. Net als vorige jaren is de prijscompensatie niet gebruikt om de inflatiegevoelige posten te verhogen maar is die ingezet als gedeeltelijke dekking van de taakstelling.

Afname klantcontacten Frontoffice

Vanaf 2019 is er sprake van een daling van het aantal klantcontacten aan de balies van de drie gemeenten omdat de reisdocumenten tien jaar geldig zijn geworden in plaats van vijf jaar. De inwoners komen dus nog maar één keer in de tien jaar naar de gemeente voor verlenging. De daling begint in 2019 en zet door tot en met 2024.

De afname van de klantcontacten heeft een daling van de inkomsten uit leges burgerzaken tot gevolg wat een nadeel betekent voor de begrotingen van de drie gemeenten. Er is een plan opgesteld waarbij de ontwikkeling ook kwantitatief in beeld is gebracht met inbegrip van de gevolgen voor de formatieomvang van de afdeling Frontoffice.

In vervolg op deze ontwikkeling is in 2018 is met de colleges van Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk overeengekomen dat de gemeentelijke bijdragen aan onze GR BAR voor Publiekszaken per 1 januari 2019 structureel met € 154.000 euro afnemen. Op deze wijze worden de gemeenten

gedeeltelijk gecompenseerd voor de afname van de legesopbrengsten.

Basis voor Samen Verder (Sociaal Domein) / Fundament Maatschappij
De afgelopen jaren heeft het sociaal domein in het teken gestaan van het organiseren van de gedecentraliseerde taken. Met de komst van deze nieuwe taken werd de primaire taak dat de inwoners de zorg kregen die zij nodig hadden. Dat alleen al was een behoorlijke klus; het waren immers compleet nieuwe taken voor onze gemeenten. Dit is gerealiseerd onder de noemer Basis voor Samen Verder. Ook de samenwerking met maatschappelijke organisaties moest vanaf dat moment geïntensiveerd worden. Inmiddels zijn we drie jaar verder en zijn we in staat gebleken de juiste zorg aan onze inwoners te verlenen. Nu is dan ook het moment gekomen ons meer te richten op de transformatie die nodig is in het Sociaal Domein.

In de zomer van 2018 hebben de gemeenteraden ingestemd met het beschikbaar stellen van middelen om die transformatie vorm te geven (Fundament Maatschappij). De middelen zijn voor de jaren 2018 en 2019 vrijgemaakt. In het jaar 2018 stond het leggen van de basis voor de transformatie centraal. Aan deze basis is hard gewerkt en is grotendeels gerealiseerd. Zo is er intensieve aandacht geweest voor het verwerken van de autonome ontwikkelingen. Ten aanzien van de Wet maatschappelijke ondersteuning zijn stappen gezet in het verwerken van de achterstanden en is tegelijkertijd het hoofd geboden aan de stijging van het aantal nieuwe cliënten. Bij de taken die de gemeenten hebben ten aanzien van de participatie heeft een nadere segmentatie van het klantenbestand plaatsgevonden. Daarnaast hebben activiteiten plaatsgevonden die leiden tot een kwalitatieve verbetering van de bedrijfsvoering. Tot slot is in 2018 een nieuwe organisatiestructuur vorm gegeven die beter past bij de transformatie van het Sociaal Domein.

Bezetting in de organisatie, exclusief vacatureruimte
Per 31 december 2018 waren in onze GR BAR 753,26 fte (840 medewerkers) in dienst met een vaste of tijdelijke aanstelling:

Domein	Totaal fte domein
Strategie	13,42
Bureau Concern Control	10,17
Maatschappij	154,82
Ruimte	113,31
Veiligheid	48,36
Beheer & Onderhoud	141,93
BAR@work	137,28
Financiën	37,38
Publiek	58,11
BBO RK/BD, Regieteam AW	38,48
TOTAAL GR BAR	**753,26**

Personeelsverloop (instroom, doorstroom en uitstroom) GR BAR
Het instroompercentage is het percentage van de bezetting (fte) dat in 2018 in dienst is getreden bij onze GR BAR. Het doorstroompercentage is het percentage van de bezetting (fte) dat via een interne sollicitatieprocedure een andere functie is gaan vervullen of duurzaam van functie is veranderd. Het uitstroompercentage is het percentage van de bezetting (fte) dat uit dienst is getreden.

Personeelsverloop	2017	2018
Instroom	8,0 %	7,4 %
Doorstroom	1,2 %	5,1 % (*)
Uitstroom	6,3 %	7,5 %

(*) De berekeningswijze van het doorstroompercentage 2018 is gewijzigd. In de berekening van het doorstroompercentage tot en met 2017 werden alleen medewerkers meegeteld die via een interne sollicitatieprocedure een andere functie gingen vervullen. In de nieuwe berekening zijn ook de medewerkers meegenomen die duurzaam van functie zijn veranderd. Deze berekening is overeenkomstig de landelijke definitie.

Ter vergelijking: in 2017 was het personeelsverloop bij gemeenten met 50.000-100.000 inwoners respectievelijk 10,1% (instroom), 3,1% (doorstroom) en 8,3% (uitstroom). Er is gekozen voor een vergelijking met deze gemeentegrootteklasse omdat de omvang van onze GR BAR hier het beste bij past.
De in-, door- en uitstroomcijfers van 2018 binnen de sector gemeenten zijn nog niet bekend.

Ziekteverzuim
In 2018 was het verzuimpercentage in onze GR BAR gemiddeld 6,6%.
In 2017 was het verzuimpercentage 4,83%.
Ter vergelijking: in 2017 was het verzuimpercentage bij gemeenten met 50.000-100.000 inwoners 5,2%. De verzuimnorm, gebaseerd op een normstelling waarbij een kwart van de gemeenten een verzuim heeft dat lager ligt dan dit cijfer, is in 2017 voor gemeenten met 50.000-100.000 inwoners 4,8%. Er is gekozen voor een vergelijking met deze gemeentegrootteklasse, omdat de omvang van onze GR BAR hier het beste bij past. De verzuimcijfers van 2018 binnen de sector gemeenten zijn nog niet bekend.

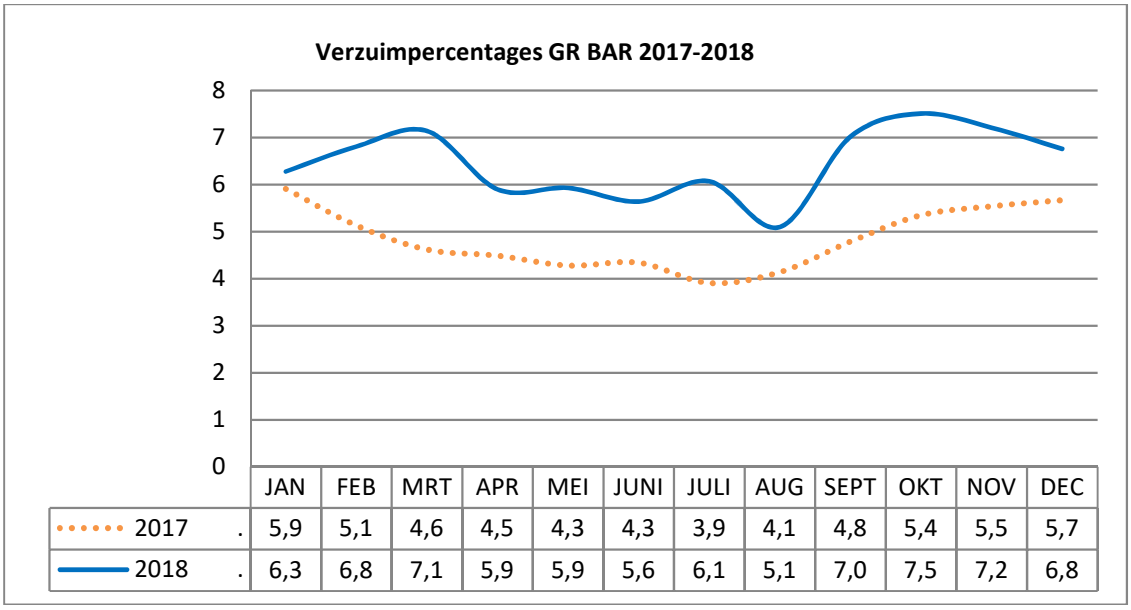

	JAN	FEB	MRT	APR	MEI	JUNI	JULI	AUG	SEPT	OKT	NOV	DEC
2017 .	5,9	5,1	4,6	4,5	4,3	4,3	3,9	4,1	4,8	5,4	5,5	5,7
2018 .	6,3	6,8	7,1	5,9	5,9	5,6	6,1	5,1	7,0	7,5	7,2	6,8

Het verzuimpercentage kan verdeeld worden in:
- kort verzuim (tot 1 week),
- middellang verzuim (1 tot en met 6 weken),
- langdurig verzuim (langer dan 6 weken).

In 2018 is het kortdurend verzuim in onze GR BAR 0,67%, het middellang verzuim 0,77% en het langdurig verzuim (lang en extra lang verzuim) 5,17%.
In 2017 was het kortdurend verzuim 0,55%, het middellang verzuim 0,81% en het langdurig verzuim 3,47%.
De stijging in het verzuim in 2018 is met name veroorzaakt door een stijging van het langdurig verzuim.

Garantiebanen
Door een wetswijziging per 1 januari 2018 is de norm voor het jaar 2018 gesteld op 531 uur aan garantiebanen. Op dit moment zijn er twee groepen garantiebaners in dienst die onder het

doelgroepenregister vallen:
1) aanstelling garantiebaan binnen onze GR BAR (451 uur)
2) WSW-gedetacheerden die te werk zijn gesteld binnen onze GR BAR (420 uur).
In totaal hebben wij 871 uur aan garantiebanen en voldoen wij ruim aan de opgelegde norm voor 2018 van 531 uur.

Voortgang verbetermaatregelen inkoopfunctie
Voor de rekening van onze GR BAR over het jaar 2017 heeft de accountant een goedkeurende verklaring voor de getrouwheid en een afkeurende verklaring voor de rechtmatigheid afgegeven. De afkeurende verklaring voor de rechtmatigheid was gebaseerd op het niet volgens de regels uitvoeren van enkele aanbestedingen. Daarna is het project modernisering inkoop gestart om in de toekomst een dergelijke afkeurende verklaring zoveel als mogelijk te voorkomen.
De stand van zaken bij dit project vindt u in de Bijlage stand van zaken project modernisering inkoop.

Rechtmatigheid financiële beheershandelingen
De verbijzonderde interne controle (VIC) is in 2018 uitgevoerd op 26 processen. De uitvoering vindt plaats per kwartaal of halfjaar. Het betreft niet allemaal processen van de GR BAR, sommige zijn van de gemeenten, maar ze worden allemaal uitgevoerd door onze GR BAR.

Bij de uitgevoerde VIC is een aantal fouten en onzekerheden geconstateerd. De omvang van deze financiële fouten treft de financiële rechtmatigheid. De financiële onrechtmatigheden zijn geconstateerd binnen het proces inkoop en aanbesteding op het gebied van de toepassing van de regelgeving in het kader van de EU-aanbestedingen. Deze financiële onrechtmatigheden vloeien voort uit contracten uit het verleden en berusten niet op nieuwe fouten in procedures. Daarnaast zijn er procesbevindingen binnen de processen Detacheringen en Prestatielevering waarmee wordt aangegeven dat de uitvoering van deze processen niet of nog niet volledig in control is wat resulteert in financiële fouten en onzekerheden. Ook in 2018 is stilgestaan bij de juridische control en het proces rondom lopende geschillen. Dit proces blijft helaas nog onderbelicht.

In 2018 is door Concern Control samen met de vakafdelingen opnieuw veel tijd geïnvesteerd in de nieuwe aanpak van de verbijzonderde interne controle voor de komende jaren. Belangrijke uitgangspunten hierbij zijn:

- Een risicogerichte aanpak: alleen die processen betrekken bij de interne beheersing die er qua omvang en risico toe doen. Daarnaast vooral focussen op de processtappen waar de risico's kunnen ontstaan.
- Een procesgerichte aanpak: zoveel als mogelijk de interne controle / beheersing van de processen inpassen in de bestaande werkwijze zodat er geen extra werkzaamheden nodig zijn om de interne controle uit te voeren. Dit ter vervanging van de gegevensgerichte controle die op dit moment nog veelal wordt toegepast.
- Fiscale aspecten (omzetbelasting, vennootschapsbelasting en loonheffing) zijn sinds 2017 verwerkt in de VIC. Hiermee vindt de fiscale beheersing gelijktijdig met de procesbeheersing plaats.

Het uitvoeringsplan voor de interne controle 2019 wordt vastgesteld in het eerste kwartaal van 2019.

2. Paragrafen

2.1 Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Onze GR BAR is de uitvoeringsorganisatie van de gemeenten Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk. Namens deze gemeenten voert onze GR BAR actief beleid op de beheersing van de risico's die de gemeenten gezamenlijk lopen. Door inzicht in de actuele risico's en de mogelijke maatregelen worden organisatie en bestuur in staat gesteld op verantwoorde wijze besluiten te nemen. Alle risico's worden tenminste twee keer per jaar herijkt en er wordt continu geanticipeerd op nieuwe risico's. Alle onzekerheden of risico's die niet in de begroting (kunnen) worden opgenomen, worden vanaf het moment dat zij kwantificeerbaar zijn opgenomen in het risicoprofiel. Dit risicoprofiel komt tot stand met behulp van het risicomanagementsoftware-programma NARIS.

Weerstandvermogen, weerstandscapaciteit en risico's

Het weerstandsvermogen is het saldo van de weerstandscapaciteit en de risico's, oftewel: weerstandscapaciteit - risico's = weerstandsvermogen.
De weerstandscapaciteit bestaat uit de algemene reserve, de onbenutte belastingcapaciteit, het bedrag voor onvoorzien en stille reserves. Geen van deze componenten is aanwezig binnen onze GR BAR wat maakt dat onze GR BAR geen weerstandscapaciteit heeft. De in deze paragraaf geïnventariseerde risico's van onze GR BAR zijn ondergebracht bij de gemeenten waar ze in de gemeentelijke risicoprofielen in de begrotingen zijn opgenomen.

Overzicht belangrijkste risico's GR BAR

De GR BAR gaat over gezamenlijk werkgeverschap en inkoop waardoor het risicoprofiel gericht is op bedrijfsvoering en daarmee de top tien bedrijfsvoeringsrisico's met de grootste (financiële) impact toont die zich kunnen voordoen. Het totaal aan risico's van onze GR BAR per 31 december 2018 bedraagt € 3.495.000. Dit wordt afgedekt door de deelnemende gemeenten. Deze top tien vertegenwoordigt 87,2 % van het totaal aan bedrijfsvoeringsrisico's.

Positie Nu / oud	Risicogebeurtenis	Gevolgen	Maatregelen / info	Gemiddeld risico	Invloed (%)
1 / 1	Cluster ICT risico's gerelateerd aan software, hardware, communicatie techniek en informatiebeveiliging.	geld - financieel	Kwaliteitsontwikkeling, organisatieontwikkeling, Jaarlijkse IT audit	€ 511.000	28,3%
2 / 2	Aansprakelijkheid door fouten/onwetendheid/niet handelen van personeel	geld - financieel	HRM, begeleiding en ontwikkeling	€ 372.000	14,7%
3 / 8	Niet voldoen aan actuele wet- en regelgeving (Compliance)	geld - financieel	Procesmanagement, organisatieontwikkeling, ontwikkelen Governance Risk en Compliance competenties	€ 220.000	9,5%
4 / 9	Achterblijvende ontwikkeling bedrijfsprocessen/-structuur	geld financieel tijd- uitstel doelstelling	Consolidatie- en rationalisatieprogramma, procesmanagement, organisatieontwikkeling, Good Governance	€ 213.000	8,4%
5 / 5	Onvoldoende inzicht in en kennis van contracten	geld – schade voor de gemeente	Contractbeheer-/management, procesmanagement, organisatieontwikkeling	€ 213.000	6,5%

Positie Nu / oud	Risicogebeurtenis	Gevolgen	Maatregelen / info	Gemiddeld risico	Invloed (%)
6 / 4	Risico's met betrekking tot beheer/functie van binnen- en buitenaccommodaties	geld - financieel	Business Continuity management, accommodatiebeheersproces, procesmanagement, organisatieontwikkeling	€ 213.000	6,4%
7	Cluster risico's Fraude en Integriteit	geld - extra kosten en boetes, Imagoschade	Procesmanagement, organisatieontwikkeling, verbeteren compliance functie, Risicoanalyse F&I in Q1/19	€ 340.000	5,1%
8 / 7	Inzetten op competenties die onvoldoende ontwikkeld / aanwezig zijn kost meer dan geraamd	geld - financieel	Business Continuity management, HRM, begeleiding en ontwikkeling, Consolidatie- en rationalisatieprogramma	€ 113.000	3.3%
9 / 10	Uitvallen materiaal/ voertuigen buitendienst	geld- financieel	Onderhoud, vakkundig gebruik, Business Continuity management	€ 210.000	2,7%
10 / nieuw	Onvoorziene kosten doorontwikkeling BAR 2020	geld- financieel	BAR@work, monitoring, organisatieontwikkeling, procesmanagement	€ 110.000	2,3%
					87,2 %

** In de top 10 wordt de gemiddelde financiële schade getoond na simulatie en de invloed op de benodigde weerstandscapaciteit (uitkomst van de Monte Carlo simulatie / Naris). Bedragen zijn afgerond op € 1.000.*

Ontwikkeling risicoprofiel GR BAR
Het actuele risicoprofiel laat zien dat de negatieve trend afneemt richting 2019. In 2018 is een breed scala aan ontwikkelingen van invloed geweest op de toename van de financiële risico's. De hierboven benoemde risico's zijn van invloed op nagenoeg alle organisatieonderdelen.
In deze toelichting worden de belangrijkste ontwikkelingen toegelicht.

Wet Algemene Verordening Gegevensbescherming
De toename van met name de financiële risico's over 2018 werd voor een belangrijk deel veroorzaakt door de inwerkingtreding van de nieuwe en zwaardere Europese privacy wet- en regelgeving (Algemene Verordening Gegevensbescherming) in 2018. Aan de nieuwe privacywetgeving zijn stevige sancties gekoppeld die kunnen worden opgelegd bij het niet naleven van de wetgeving. Daarnaast zijn de bevoegdheden van de autoriteit persoonsgegevens om administratieve geldboeten op te leggen uitgebreid. Naast de mogelijkheid op een administratieve geldboete kunnen ketenpartners ons uitsluiten van het digitale gebruik van hun informatiebronnen. Afgelopen jaar is er een breed traject ingezet op het toepassen en verbeteren van maatregelen. Dit traject loopt door in 2019. Alle maatregelen moeten structureel geborgd worden in de bedrijfsvoering voordat ze de risico's ook zullen doen afnemen. Medio 2019 zal de positieve invloed op het risicoprofiel naar verwachting merkbaar zijn. Hierbij moet gedacht worden aan nieuw ingerichte processen met nieuwe rollen, taken en verantwoordelijkheden maar ook aan vele aanpassingen in bestaande uitvoeringsprocessen waarin de gegevens conform de aangescherpte eisen (kunnen) worden behandeld.

Awareness
Het is niet mogelijk een situatie te creëren waarin foutloos wordt gewerkt. Een belangrijk deel van de uitvoering en de bijbehorende naleving is en blijft mensenwerk. Het is niet alleen een kwestie van voldoen aan alle regels die worden opgelegd maar vooral het leren omgaan met een complexe

wereld die sterk digitaliseert en een continu toenemende druk legt op de doorontwikkeling van de noodzakelijke ICT- oplossingen en aanverwante kennis binnen de organisatie. Bewustwording en elkaar aanspreken op risicovol handelen is hierbij van groot belang. Het samenwerken in een enorme keten van product- en dienstverleners vraagt om veel scherpte bij alle betrokken partijen om op juiste wijze invulling te geven aan registratie en uitwisseling van gegevens. De uitvoering van de gemeentelijke taken wordt steeds complexer en de ontwikkelingen volgen elkaar in snel tempo op. Dit laatste gaat in de regel sneller dan dat gemeentelijke organisaties zich kunnen ontwikkelen. Hierdoor ontstaan er continu nieuwe onzekerheden. Het risico op schades neemt hierdoor toe en vraagt om reactie en een proactieve houding op het gebied van risicobeheersing en organisatie (door)ontwikkeling.

Continuïteit bedrijfsvoering
In 2018 is gestart met het versterken van het Business Continuïteit Management (BCM). BCM omvat scenario's waarin rekening wordt gehouden met het optreden van zeer omvangrijke risico's (rampen). Vanuit deze scenario's zijn en worden maatregelen opgenomen die er voor moeten zorgen dat de functie die de gemeenten hebben richting de burgers en bedrijven te allen tijde doorgang kan blijven vinden of dat deze binnen acceptabele tijd is hersteld.

Complexe ondersteuning multi-product omgeving
Er is continu sprake van dreiging op het gebied van informatiebeveiliging waar we ons bewust van moeten zijn. Onze GR BAR geeft uitvoering aan ruim 1.000 gemeentelijke processen en de ondersteuning ervan moet actueel en optimaal zijn. Dit vormt continue de uitdaging als het gaat om noodzakelijke doorontwikkeling van de ambtenaren maar ook om het betaalbaar te houden. ICT-audits over de afgelopen jaren maakten inzichtelijk dat het lastig is voor de lokale overheden om aansluiting te houden bij de vereiste professionalisering in het vakgebied. Dit is een landelijke trend die lastig doorbroken kan worden. Beheersmatig en op het gebied van het managen van wijzigingen in het ICT-landschap is er continu een nieuwe achterstand op kennis en capaciteit goed te maken om het gewenste niveau te behouden. In 2018 is adequaat opvolging gegeven aan de geconstateerde ontwikkelpunten op het gebied van ICT-beheersing, informatiebeveiliging en de noodzakelijke herinrichting van tientallen processen. Dit betekent niet dat alle risico's zijn weggenomen maar dat deze beheersbaar zijn.

Beschikbare kennis en kunde, invullen vacatures
Complexe ketensamenwerking en de inzet van geavanceerde geautomatiseerde oplossingen die noodzakelijk is om in de tijd waarin we nu leven antwoord te geven op alle uitdagingen en bedreigingen vraagt ook om personeel dat met de toenemende complexiteit om kan gaan maar de klant centraal blijft stellen. Dit geldt dus niet alleen voor de ICT-gerelateerde rollen maar voor bijna alle vakgebieden. Denk hierbij aan juridische control en modernisering van alle vormen van dienstverlening. Het werven van medewerkers op HBO-niveau en hoger voor de lokale overheid verloopt landelijk al jaren zeer moeizaam en deze negatieve trend is aangehouden in 2018. Goed personeel dat binnen deze complexe en dynamische omgeving wil en kan werken is schaars. De concurrentiepositie van de lokale overheid op de brede arbeidsmarkt vormt hierbij een belangrijk obstakel. Het risico op kwaliteitsverlies en financiële schade door het vertrek van goed personeel neemt hiermee ook al enkele jaren toe. Denk hierbij aan de ontstane noodzaak om expertise van buitenaf in te huren. Strategische Personeelsplanning / mobiliteitsbeleid vormt nu een heel belangrijke maatregel om zo goed mogelijk om te gaan met deze ontwikkeling.

Conclusie risicoprofiel 2018
Dit risicoprofiel is opgesteld om met open vizier de onzekerheden richting gestelde doelen aan te pakken. De risico's zijn in vergelijking met de voorgaande jaren in 2018 minder hard toegenomen. De maatregelen die zijn en worden getroffen zullen op termijn de huidige onzekerheid in belangrijke mate wegnemen en de benodigde weerstandscapaciteit drukken. Het dynamische karakter van de

uitvoering van gemeentelijke processen en het nastreven van bestuurlijke doelen blijft onvermijdelijk nieuwe risico's genereren. In 2018 is vanuit de bedrijfsvoeringrisico's van onze GR BAR niet direct een claim gelegd op de algemene reserves van de gemeenten. Indirect wordt er vanuit de risicoreserveringen voor het sociaal domein wel degelijk ingespeeld op het optimaliseren en toekomstbestendig inrichten van het complexe proceslandschap. Hetzelfde geldt voor de realisatie van gegevensbescherming conform nieuwe wetgeving en het behouden van aansluiting bij de actuele ontwikkeling op het gebied van informatiseren en automatiseren. Duidelijk is dat het personeel oftewel het beschikbaar hebben en houden van gekwalificeerde mensen in lijn met het landelijke beeld ook voor onze GR BAR een toenemend risico begint te vormen.

Financiële kengetallen

In het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is een aantal financiële kengetallen verplicht voorgeschreven. De volgende zijn (in beginsel) relevant voor onze GR BAR.

1. *Netto schuldquote*
   Dit kengetal geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen.
   Berekening: Het totaal van de langlopende geldleningen, de korte schulden en de overlopende passiva gedeeld door 1% van de baten in de jaarrekening:
   $\frac{42.629.000}{1\% \text{ van } 68.880.700} = 61,89\%$
2. *Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte geldleningen*
   Dit kengetal is hetzelfde als 1 maar hier wordt ook rekening gehouden met de aan de activakant van de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd korter dan een jaar, het saldo van de liquide middelen en de overlopende activa.
   $\frac{5.807.200}{1\% \text{ van } 68.880.700} = 8,43\%$
3. *Solvabiliteitsratio*
   Dit kengetal geeft inzicht in de mate dat een gemeente / GR in staat is aan de financiële verplichtingen te voldoen.
   Berekening: Eigen vermogen gedeeld door het totaal van de passiva.
   Onze GR BAR heeft geen eigen vermogen (= reserves), de helft van de formule is dus 0. Een berekening van dit kengetal zou een vreemde uitkomst geven en is daarom niet gemaakt.

Voor de kengetallen 1 en 2 geldt een percentage onder de 90% als goed. Bij een percentage tussen de 90 en 130% is waakzaamheid geboden bij het aangaan van nieuwe geldleningen en een percentage boven de 130% wordt te hoog bevonden, dan is de schuldenlast eigenlijk te zwaar.
Dit maakt dat de uitkomsten hierboven als goed zijn te kwalificeren. Dat komt mede omdat de financieringsbehoefte van onze GR BAR niet zo groot is.

2.2 Paragraaf Financiering

Kaders

In de financiële regeling van onzeGR BAR zijn de kaders gesteld voor het uitoefenen van de financieringsfunctie. In het treasurystatuut van onze GR BAR is dit verder uitgewerkt. Dit statuut voldoet daarnaast aan de wettelijke regelgeving zoals onder andere is opgenomen in de Wet Financiering Decentrale Overheden (Fido) en de Wet Schatkistbankieren.
Het treasurystatuut is in oktober 2018 aangepast door het dagelijks bestuur. De doorgevoerde aanpassingen betreffen:

- een actualisatie van taken en verantwoordelijkheden en juridische borging benodigde mandaten.
- het voldoen aan wensen en eisen van Concern Control en accountant met betrekking tot de administratieve organisatie en interne controle.

Afdekken reguliere exploitatiekosten en totaalfinanciering

Het tijdig, juist en volledig beschikbaar hebben van financiële informatie is van wezenlijk belang om de treasuryfunctie naar behoren uit te kunnen voeren. Een goede liquiditeitsplanning is hierbij essentieel. Onze GR BAR verkrijgt haar financiële middelen door periodieke bijdragen van de deelnemende gemeenten die de reguliere exploitatiekosten afdekken. Omdat de reguliere exploitatiekosten gefinancierd worden door de deelnemende gemeenten heeft onze GR BAR in principe geen geldleningen nodig anders dan voor de aanschaf van bedrijfsmiddelen met een meerjarig nut.

Liquiditeitsverloop

Het liquiditeitsverloop van onze GR BAR wordt met name bepaald door de momenten waarop de salarissen, loonheffing en BTW betaald worden. Bij de bevoorschotting vanuit de gemeenten is zo veel als mogelijk rekening gehouden met deze piekmomenten. Gedurende het jaar 2018 zijn er vier maandelijkse kasgeldleningen afgesloten tegen een negatief rentepercentage, dit leverde € 4.500 op in plaats van dat het geld heeft gekost.

Schatkistbankieren

In verband met de Wet Schatkistbankieren moeten overtollige middelen dagelijks worden afgeroomd naar de schatkist van het Rijk. Het Ministerie heeft een drempelbedrag vastgesteld dat op de rekening-courant van de eigen bank mag blijven staan. Met onze huisbankier, de Rabobank, is afgesproken dat dagelijks automatisch wordt afgeroomd naar de Schatkist wanneer het saldo hoger is dan € 350.000.
Conform de regelgeving wordt er in de jaarrekening bij het onderdeel Toelichting op de balans verantwoording afgelegd over het totaal aan middelen dat per kwartaal buiten de schatkist is gehouden. Hieruit blijkt dat het drempelbedrag in 2018 alleen in het 1^{e} kwartaal is overschreden.
Bij de schatkist kunnen overtollige middelen eventueel tijdelijk op deposito worden weggezet. Op dit moment is de rente voor deze deposito's 0%. Daarom is van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

Financiering

Op grond van het treasurystatuut is het voor onze GR BAR toegestaan zelfstandig lang- en kortlopende leningen af te sluiten. In 2014 is er per gemeente een lening verstrekt aan onze GR BAR voor de financiering van de materiele vaste activa die betrekking hadden op de bedrijfsvoering en die werden overgedragen van de gemeenten aan onze GR BAR.
In 2018 zijn er geen nieuwe langlopende leningen aangetrokken.

Overzicht langlopende geldleningen:

Leningen 2018	bedragen x € 1.000			
	hoofdsom 1-1-2018	aflossing	rentelasten	restant hoofdsom 31-12-2018
Barendrecht	165	55	5	110
Albrandswaard	408	185	17	223
Ridderkerk	444	255	19	189
Totaal	**1.017**	**494**	**41**	**521**

Renterisicobeheer
In dit onderdeel wordt inzicht gegeven in de renterisico's van onze GR BAR. De kasgeldlimiet heeft betrekking op leningen met een looptijd tot maximaal één jaar en de renterisiconorm heeft op leningen met een looptijd vanaf één jaar. Deze twee verplichte onderdelen hebben als doel de budgettaire risico's als gevolg van rentestijgingen te beperken.

- *Kasgeldlimiet*

De kasgeldlimiet geeft het renterisico op de vlottende schuld weer. Met de kasgeldlimiet is een norm gesteld voor het maximumbedrag waarmee de gemeente / GR haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. Wanneer in drie opeenvolgende kwartalen de kasgeldlimiet wordt overschreden, moet dit gemeld worden bij de provincie.
In het eerste en tweede kwartaal van 2018 is met kort geld gefinancierd door middel van kasgeld, maar daarbij is ruim onder de gestelde kasgeldlimiet gebleven.

KASGELDLIMIET

Bedragen x € 1.000		
Omvang begroting per 1-1-2018	€	69.117
Kasgeldlimiet in procenten		8,20%
Kasgeldlimiet in bedrag	€	5.668

	bedragen x € 1.000			
Kasgeldlimiet	**1e kw.**	**2e kw.**	**3e kw.**	**4e kw.**
Totaal vlottende schuld	2.333	2.667	0	0
Totaal vlottende middelen	818	3.651	2.766	3.796
Gemiddeld saldo schuld (+) of overschot (-)	1.516	-984	-2.766	-3.796
Kasgeldlimiet	5.668	5.668	5.668	5.668
Ruimte onder kasgeldlimiet	**4.152**	**6.652**	**8.433**	**9.463**

- *Renterisiconorm*

De renterisiconorm benadrukt vooral het belang van een goede spreiding van de leningenportefeuille en van de renterisico's. De renterisiconorm houdt in dat jaarlijks niet meer dan 20% van het begrotingstotaal voor herfinanciering en/of renteherziening in aanmerking mag komen. Van renteherziening is sprake als in de leningsovereenkomst is bepaald dat de rente gedurende de

looptijd in een bepaald jaar wordt aangepast. Herfinanciering bestaat uit het totaal aan aflossingen van langlopende leningen.
Zoals uit onderstaand overzicht blijkt blijft onze GR BAR ruimschoots onder de renterisiconorm.

RENTERISICONORM EN RENTERISICO'S VAN DE VASTE SCHULD **bedragen x € 1.000**	
Renterisico op vaste schuld	**2018**
1a. Renteherziening op vaste schuld o/g	0
1b. Renteherziening op vaste schuld u/g	0
1. Netto renteherziening op vaste schuld (1a - 1b)	0
2. Betaalde aflossingen 2018 (leningen aan BAR)	494
3. Renterisico op vaste schuld (1+ 2)	**494**
Renterisiconorm	
4a. Begrotingstotaal 2018	69.117
4b. Het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	20,0%
4. Renterisiconorm	**13.823**
Toets Renterisiconorm	
5a Ruimte onder renterisiconorm (4 - 3)	**13.329**
5b Overschrijding renterisiconorm (4 - 3)	n.v.t.

Renteschema
Om inzicht te geven in de rentelasten uit de externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening wordt onderstaand (in het BBV per 2018 verplicht voorgeschreven) schema opgenomen:

Renteschema 2018 - werkelijke cijfers	
Externe rentelasten over de lange financiering	41.200
Externe rentelasten over de korte financiering	0
Externe rentebaten over de korte financiering	4.500
Totaal aan de begroting toe te rekenen externe rente	36.700
Werkelijk aan de begroting toegerekende rente (rente-omslag)	36.200
Renteresultaat	-500

2.3 Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Huisvesting

Onze GR BAR maakt gebruik van gemeentelijke huisvesting (gemeentehuizen en -werven). Ten aanzien van de huisvesting is besloten om de eigendomsverhouding van de gebouwen ongemoeid te laten. Onze GR BAR heeft de gebouwen om niet in gebruik van de gemeenten.
Het gemeentehuis van Barendrecht en de gemeentewerf Londen zijn eigendom van de gemeente Barendrecht.
Het gemeentehuis van Albrandswaard wordt gehuurd van een derde partij. Vanwege beëindiging van deze huurovereenkomst is men momenteel bezig met bouwplannen voor een eigen gemeentehuis.
De gemeente Albrandswaard heeft de gemeentewerf Nijverheidsweg in eigendom en verhuurt die aan de NV BAR-Afvalbeheer.
De gemeente Ridderkerk heeft het gemeentehuis van Ridderkerk in eigendom.

De eigen activa van onze GR BAR betreffen de bedrijfsvoering en bestaan vooral uit investeringen voor het materieel en Informatisering & Automatisering (I&A).

Voertuigen

Het voorbereidend onderzoek naar de mogelijkheden en de vormen van leasecontracten voor het wagenpark werd in 2017 afgerond.
Na een niet geslaagde aanbesteding in 2017 is in 2018 opnieuw de operationele lease van het wagenpark in de vorm van een aanbesteding op Tenderned geplaatst. Ook bij deze tweede aanbesteding schreef geen enkele partij in op het bestek.
Vervolgens is met drie partijen de procedure van gunning door onderhandeling gestart. Uiteindelijk hebben twee partijen een aanbieding gedaan voor beide percelen (gekentekende en ongekentekende voertuigen) van de aanbesteding. Tijdens de beoordeling bleek één partij het beste plan en ook de beste prijs te hebben op beide percelen. Met deze partij is eind 2018 een start gemaakt met het opstellen van een SLA (service level agreement). Begin 2019 is het contract ondertekend.

I&A investeringen

In 2018 is de consolidatie van het BAR-softwarelandschap afgerond. De laatste grote slag hierin was het zaaksysteem. Daarnaast is veel tijd besteed aan de inrichting van een nieuw bestuurlijk besluitvorming systeem (BBV).
Het thema datagedreven werken heeft als project een doorstart gemaakt. Verder hebben informatieveiligheid en privacy veel aandacht en tijd gevraagd. Ten slotte is eind 2018 een aanbesteding voor een software-broker gepubliceerd.

Het merendeel van de investeringen van de afdeling Automatisering is volgens planning uitgevoerd. Een aantal kritische projecten in het kader van informatieveiligheid zoals een nieuwe firewall en virusdetectie zijn afgerond. De backup-software is vervangen en er zijn 550 laptops en 500 telefoons vervangen. Het Datacenter van onze GR BAR heeft op verschillende vlakken de benodigde uitbreiding en voor een deel vervangingen gekregen die nodig waren door een toename van onder meer applicaties, data, gebruikers en apparatuur. De noodstroomvoorziening voor de computerruimte in Ridderkerk is vervangen. In 2018 was het ook de bedoeling het WiFi netwerk te vervangen en de storage van het Datacenter verder uit te breiden. Deze twee projecten worden echter begin 2019 uitgevoerd. De reden van dit uitstel is een gebrek aan resources om de projecten aan te besteden en uit te voeren.

2.4 Paragraaf Bedrijfsvoering

Dit is een verplicht voorgeschreven paragraaf (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV)). In de paragraaf in de begroting moet ten minste inzicht worden gegeven in de

stand van zaken en de beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering. En in het jaarverslag moet hierover verantwoording worden afgelegd.
Maar omdat onze GR BAR alleen bedrijfsvoering betreft is dit al opgenomen in de programmaverantwoording van deze jaarstukken en is een paragraaf Bedrijfsvoering niet nodig.

Naast de hierboven opgenomen paragrafen zijn in het BVV nog drie paragrafen verplicht voorgeschreven: lokale heffingen, verbonden partijen en grondbeleid. Maar omdat die niet van toepassing zijn op onze GR BAR zijn ze niet opgenomen.

B. Jaarrekening 2018 gemeenschappelijke regeling BAR

3.1 Balans

ACTIVA

Volgnr.	Omschrijving	31.12.2018		31.12.2017	
1.	***Vaste activa***				
	Materiële vaste activa		**6.119.300**		**6.590.600**
	- Investeringen met economisch nut	6.112.600		6.580.500	
	- Investeringen in openbare ruimte met maatschappelijk nut	6.700		10.100	
	Totaal vaste activa		**6.119.300**		**6.590.600**
2.	***Vlottende activa***				
	Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar		**11.368.000**		**5.301.300**
	- Vorderingen op openbare lichamen	6.164.900		5.030.200	
	- Uitzettingen in 's Rijks schatkist met rentetypische looptijd korter dan één jaar	5.167.500		45.700	
	- Overige vorderingen	35.600		225.400	
	- Overige uitzettingen	0		0	
	Liquide middelen		**329.700**		**165.400**
	- Bank- en girosaldi	329.700		165.400	
	Overlopende activa		**25.124.100**		**1.037.400**
	- De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel uitgesplitst naar de nog te onvangen bedragen van:				
	- Europese overheidslichamen	295.100		170.000	
	- overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	24.829.000		867.400	
	Totaal vlottende activa		**36.821.800**		**6.504.100**
	Totaal-generaal		**42.941.100**		**13.094.700**

PASSIVA

Volgnr.	Omschrijving	31.12.2018		31.12.2017	
3.	***Vaste passiva***				
	Voorzieningen		**312.100**		**151.000**
	- Voorzieningen coor verplichtingen, verliezen en risico's	312.100		151.000	
	Vaste schulden, met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		**521.200**		**1.016.700**
	- Onderhandse leningen van:				
	- Openbare lichamen	521.200		1.016.700	
	Totaal vaste passiva		**833.300**		**1.167.700**
4.	***Vlottende passiva***				
	Netto vlottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		**8.871.300**		**9.313.500**
	- Overige schulden	8.871.300		9.313.500	
	Overlopende passiva		**33.236.500**		**2.613.500**
	- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichten van vergelijkbaar volume	33.171.900		2.593.200	
	- Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	64.600		20.300	
	Totaal vlottende passiva		**42.107.800**		**11.927.000**
	Totaal-generaal		**42.941.100**		**13.094.700**

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.

Inleiding

De jaarrekening is opgesteld conform de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (oftewel het BBV, de gemeentelijke boekhoudvoorschriften) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin de uitgangspunten en regels voor het financiële beleid, het financiële beheer en de inrichting van de financiële organisatie staan.

Algemene grondslagen

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd.

Gunstige en ongunstige gebeurtenissen, die bekend worden na het opmaken van de jaarrekening en die nadere, voor het inzicht van het algemeen bestuur onontbeerlijke, informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum, worden in de jaarrekening verwerkt tot aan het moment van vaststelling van de jaarrekening. Het gaat dan om gebeurtenissen met materiële bedragen ten opzichte van het totaal van baten en/of lasten.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en overlopende verlofaanspraken.

Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten, bijvoorbeeld door reorganisaties, dient wel een verplichting opgenomen te worden.

Balans

Investeringen (activa) worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht en in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven gedurende de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is.

(Investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut worden met ingang van het begrotingsjaar 2017 evenals investeringen met een economisch nut geactiveerd en over de verwachte toekomstige gebruiksduur afgeschreven. Tot en met 2016 luidden de voorschriften dat deze investeringen mochten worden geactiveerd en reserves mochten direct in mindering worden gebracht op de investeringen.)

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Liquide middelen en overlopende posten worden tegen nominale waarde opgenomen.

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting, c.q. het voorzienbare verlies.

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Onze GR BAR heeft een Nota activabeleid 2015 die op 15 december 2015 is vastgesteld.
Er wordt gestart met afschrijven op 1 januari van het jaar volgend op het jaar dat de investering in gebruik wordt genomen.
In de Nota zijn de volgende afschrijvingstermijnen opgenomen:

Omschrijving activa	Afschrijvings-termijn
Investeringen met een economisch nut	
Gebouwen	
Telefooncentrales	5
Vervoermiddelen	
Traktoren	15
Vrachtwagens	8
Reinigingsophaalwagens	8
Veegwagens	8
Aanhangwagens	8
Personenwagens	8
Overige gemeentelijke bedrijfswagens	8
Onderhoudsmaterieel	5
Machines, apparaten en installaties	
Borstelmachines, sneeuwblazers, schuivers	10
Automatiseringsapparatuur	4
Gereedschap	10
Software	5
Software basisadministratie, bijv Key2,GBA	5
Netwerk en bekabeling	4
Audio-visuele middelen	4
Overige tele-communicatieapparatuur	5
Overige materiële vaste activa	
Inventaris / Meubilair / Stoffering	10
Immateriële vaste avtiva	
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	5

3.2 Toelichting op de balans

ACTIVA

1. Vaste activa

Materiële vaste activa

Omschrijving	Boekwaarde 31 dec.2017	Investerringen	Desinveste-ringen	afschrijvingen	Bijdragen van derden	afwaardering	Boekwaarde 31 dec.2018
Materiële vaste activa met economisch nut							
Gebouwen	1.029.800	-	-	75.700	-	-	954.100
Machines, apparaten, installaties	2.870.500	882.400	-	913.200	-	-	2.839.600
Vervoermiddelen	512.300	182.800	-	188.900	-	-	506.300
Overige materiële activa	2.167.900	275.800	-	631.100	-	-	1.812.600
subtotaal	**6.580.500**	**1.341.000**	**-**	**1.808.900**	**-**	**-**	**6.112.600**
Materiële vaste activa met maatschappelijk nut							
Machines, apparaten, installaties	10.100			3.400			6.700
TOTAAL	**6.590.600**	**1.341.000**	**-**	**1.812.300**	**-**	**-**	**6.119.300**

2. Vlottende activa

Uitzettingen met rentetypische looptijd korter dan één jaar

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		saldo 31/12/17	mutatie		saldo 31/12/18
Vorderingen op openbare lichamen:					
-	Verrekening met gemeenten	4.824.600	1.320.500	6.145.100	
-	Overige semi overheid	205.600	-185.800	19.800	
	Vorderingen op openbare lichamen	**5.030.200**			**6.164.900**
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter		45.700	5.121.800		5.167.500
één jaar					
Overige vorderingen		225.400	-189.800		35.600
Totaal		**5.301.300**	**6.066.700**		**11.368.000**

Het saldo debiteuren/vorderingen en overige uitzettingen per 31 december 2018 bedraagt € 6.200.500, te weten € 6.164.900 + € 35.600. Hiervan is € 6.145.100 te vorderen op de deelnemende BAR-gemeenten.

Op 6 februari 2019 is van bovenstaand bedrag € 3.444.800 nog niet afgewikkeld met de deelnemende gemeenten. Onderlinge betalingen vinden gefaseerd plaats in verband met treasury. Van de overige debiteuren dient € 26.900 nog te worden afgewikkeld.

Schatkistbankieren
Voor het verplicht schatkistbankieren is een drempelbedrag vastgesteld dat op de rekening-courant van de eigen bank mag blijven staan. Het drempelbedrag is het maximale bedrag dat een decentrale overheid over een heel kwartaal gezien dagelijks buiten de Rijksschatkist mag aanhouden. Zie voor een nadere toelichting de paragraaf Financiering.
De bedragen die op de balans staan voor het schatkistbankeren zijn de bedragen die onze GR BAR boven het drempelbedrag uitkomt.

Het onderstaande kwartaaloverzicht schatkistbankieren is een presentatieverplichting (BBV):

Drempelbedrag schatkistbankieren	
Begrotingstotaal 2018	69.116.800
Het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	0,75%
Drempelbedrag	**518.400**

Afwijking t.o.v. drempelbedrag *)	
1e kwartaal	-232.600
2e kwartaal	-228.800
3e kwartaal	-242.200
4e kwartaal	-252.300

*) Een positief bedrag betekent dat het gemiddelde saldo op de rekeningcourant hoger was dan het drempelbedrag. Bij een negatief bedrag was het saldo lager dan het drempelbedrag. Het laatste is dus in alle kwartalen van 2018 het geval geweest.

Liquide middelen

Liquide middelen	saldo 31/12/17	mutatie	saldo 31/12/18
Rabobank BAR-Organisatie	145.900	181.900	327.800
Rabobank BAR-Organisatie Ideal	19.500	-17.600	1.900
Totaal	**165.400**	**164.300**	**329.700**

Overlopende activa

Overlopende activa		saldo 31/12/17	mutatie	saldo 31/12/18
A. de van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotsbedragen die ontstaan door voorfinnaciering op uitkering met een specifiek doel.		170.000	125.100	295.100
B. overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen				
-	Nog te ontvangen bedragen	803.100	23.746.200	24.549.300
-	Vooruitbetaalde bedragen	57.300	126.800	184.100
-	Kruisposten	7.000	-1.400	5.600
-	VPB betaalrekening	-	89.700	89.700
-	Tussenrekening salarisadministratie	-	300	300
Totaal		**1.037.400**	**24.086.700**	**25.124.100**

ad. A.	saldo 31/12/17	toevoegingen	ontvangen bedragen	saldo 31/12/18
EU:				
Europees Sociaal fonds met betrekking op re-integratie	170.000	295.100	170.000	295.100
Totaal	**170.000**	**295.100**	**170.000**	**295.100**

In de nog te ontvangen bedragen is een vordering op de belastingdienst opgenomen van € 24.526.200. Dit heeft te maken met de afwikkeling van de koepelvrijstelling. Zie de toelichting op bladzijde 46.

PASSIVA

3. Vaste passiva

Voorzieningen

Voorzieningen	saldo 31/12/17	toevoegingen	t.g.v. rekening	aanwending	saldo 31/12/18
Voorzieningen coor verplichtingen, verliezen en risico's	151.000	283.900	-	-122.800	312.100
Totaal	**151.000**	**283.900**	**-**	**-122.800**	**312.100**

Met een aantal medewerkers zijn afspraken gemaakt over vervroegde pensionering en begeleide uitdiensttreding. De financiële gevolgen moeten op grond van de boekhoudvoorschriften (het BBV) in één keer ten laste van het dienstjaar komen waarin de afspraken zijn geconcretiseerd. Dit gebeurt door het toevoegen van een bedrag aan deze voorziening in 2018 ter dekking van de uitgaven die de komende jaren volgen. Die uitgaven lopen tot en 31 december 2021.
Er is voor € 122.800 over de voorziening beschikt voor de uitgaven die ten laste van 2018 zijn gekomen.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer
Voor de overdacht van de vaste activa zijn geldleningen met de gemeenten afgesloten.
Zie hiervoor ook de toelichting in de paragraaf Financiering.

Vaste schulden, met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	saldo 31/12/17	mutatie	saldo 31/12/18	Rente
Onderhandse leningen van:				
Openbare lichamen				
- Gemeente Barendrecht	165.400	-55.500	109.900	5.100
- Gemeente Albrandswaard	407.800	-185.100	222.700	17.500
- Gemeente Ridderkerk	443.500	-254.900	188.600	18.600
Totaal	**1.016.700**	**-495.500**	**521.200**	**41.200**

4.
Vlottende passiva

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Netto vlottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	saldo 31/12/17	mutatie	saldo 31/12/18
Overige schulden:			
Verrekening met gemeenten	97.800	67.400	165.200
Overige semi overheid	6.723.500	159.400	6.882.900
Overige crediteuren	2.488.000	-670.400	1.817.600
Tussenrekeningen	4.200	1.400	5.600
Totaal	**9.313.500**	**-442.200**	**8.871.300**

Het saldo overige schulden per 31 december 2018 bedraagt € 8.871.300, waarvan € 6.352.000 te betalen is voor loonheffing en omzetbelasting.
Per 8 februari 2018 is € 54.400 nog niet afgehandeld.

Tussenrekeningen

Tussenrekeningen	saldo 31/12/17	mutatie	saldo 31/12/18
Tussenrekening financiën	500	-500	-
Tussenrekening salarissen	3.500	2.100	5.600
Tussenrekening salarisadministratie	200	-200	-
Totaal	**4.200**	**1.400**	**5.600**

Overlopende passiva

Overlopende passiva	saldo 31/12/17	mutatie	saldo 31/12/18
Nog te betalen bedragen	2.593.200	30.578.700	33.171.900
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	20.300	44.300	64.600
Totaal	**2.613.500**	**30.623.000**	**33.236.500**

In de nog te betalen bedragen is een bedrag opgenomen van € 28.981.200 dat betaald moet worden aan de drie gemeenten. Dit heeft betrekking op de afwikkeling van de koepelvrijstelling. Zie de toelichting op bladzijde 46.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Contracten

Voor de multifunctionals (multifunctionele printers) gelden voor 2018 contracten met Ricoh. De jaarlijkse kosten zijn € 215.000.
Die contracten zijn inmiddels per 31 januari 2019 opgezegd en via een Europese openbare aanbesteding is per 1 februari 2019 een overeenkomst met OSN Nederland aangegaan, die loopt tot 31 januari 2024.
Voor de drankenautomaten is een contract afgesloten met Pelican Rouge voor een totaalbudget van € 150.000. Het contract is gestart op 1 augustus 2017 en loopt tot 1 augustus 2022.

Vennootschapsbelasting

Vanaf 2016 moeten gemeenten en gemeenschappelijke regelingen vennootschapsbelasting (Vpb) betalen over de winst die met ondernemingsactiviteiten wordt behaald. De Vpb moet jaarlijks worden bepaald op basis van de fiscale grondslag. Hierbij zijn standpunten van de belastingdienst betreffende het wel of niet in aanmerking mogen nemen van baten en lasten voor de fiscale winstbepaling van groot belang.

Inmiddels is van de belastingdienst een definitieve aanslag vennootschapsbelasting 2016 ontvangen. Deze is conform de door ons ingediende definitieve aangifte 2016 en daarmee ook conform de gehanteerde standpunten. De definitieve aangifte 2017 is recent ingediend. Voor het belastingjaar 2018 is de Vpb-positie bepaald. De verwachte Vpb-last is gelijk aan het bedrag van de aangifte 2017. Dit alles is verwerkt in deze rekening 2018.

De vennootschapsbelasting over de jaren 2017 en 2018 is nog niet definitief aangezien de belastingdienst nog geen aanslagen heeft opgelegd. Hier kunnen dus nog correcties uit voortvloeien. Deze onzekerheid is per heden niet te kwantificeren naar een bedrag, maar zal naar de mening van de GR BAR niet tot een materiële afwijking leiden.

Afwikkeling lopende geschillen

Op het moment van opstellen van deze jaarrekening is er sprake van een lopend geschil met één medewerker. De discussie over de afwikkeling wordt nog gevoerd. De financiële impact hiervan is per datum van het opmaken van deze jaarrekening niet betrouwbaar in te schatten.
Vandaar dat hier niets voor is verwerkt in de cijfers van deze rekening, maar het hier wordt vermeld middels een tekstuele toelichting.

Onrechtmatig verstrekte opdrachten
Per balansdatum is er sprake van zeven in het verleden onrechtmatig verstrekte opdrachten welke niet doorlopen naar volgende boekjaren met een totale waarde van € 468.000.
Het voornemen is alle (zeven) onrechtmatig verstrekte opdrachten in 2019 te beëindigen of door middel van nieuwe opdrachten in de markt te zetten. Daarmee worden de rechtmatigheidsfouten in 2019 hersteld en zal dit vanaf 2019 geen gevolgen meer hebben voor de controleverklaring van de accountant.
Tevens is er per balansdatum sprake van twee dossiers die in 2017 als onrechtmatig zijn aangemerkt en die doorlopen naar de volgende boekjaren met een resterende waarde van € 507.017 aan fouten die reeds in het oordeel 2017 zijn betrokken en betrekking hebben op jaren de 2019 en verder.

Afwikkeling koepelvrijstelling - heffingsrente belastingdienst
Zie de toelichting over de gevolgen van de afwikkeling van de koepelvrijstelling op bladzijde 46.

3.3 Overzicht van baten en lasten 2018

Op grond van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BVV) worden in dit overzicht de baten en lasten per programma weergegeven. Onze GR BAR heeft echter maar één programma: Bedrijfsvoering. Wel zijn de baten en de lasten gerubriceerd naar enkele kostensoorten.

Lasten	Rekening 2017	Begroting 2018	wijziging	begroting na wijziging	werkelijk	verschil
Salariskosten (incl. inhuurkosten)	-56.967.500	-51.338.100	-8.113.400	-59.451.500	-58.478.700	972.800
Opleidingen	-860.400	-767.200	23.600	-743.600	-789.100	-45.500
Overige personeelslasten	-1.289.700	-1.007.300	-92.900	-1.100.200	-1.133.900	-33.700
Huisvestingskosten	-98.300	-4.577.000	4.420.300	-156.700	-156.800	-100
ICT	-3.961.500	-4.566.300	2.151.900	-2.414.400	-2.356.100	58.300
Wagenpark inkl.gereedschap/machines	-544.200	-496.500	-61.600	-558.100	-678.700	-120.600
Vennootschapsbelasting	-400	-	-21.000	-21.000	-1.300	19.700
Overige bedrijfsvoering	-3.674.900	-6.364.400	-961.500	-7.325.900	-5.286.100	2.039.800
TOTAAL LASTEN	**-67.396.900**	**-69.116.800**	**-2.654.600**	**-71.771.400**	**-68.880.700**	**2.890.700**
Baten						
Salariskosten (incl. inhuurkosten)	1.505.800	1.665.100	-905.600	759.500	976.300	216.800
Opleidingen	-	-	-	-	-	-
Overige personeelslasten	4.900	-	-	-	24.600	24.600
Huisvestingskosten	97.900	916.500	-916.500	-	-	-
ICT	96.900	73.500	-	73.500	113.700	40.200
Wagenpark inkl.gereedschap/machines	-	-	-	-	-	-
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-
Overige bedrijfsvoering	1.325.600	3.049.700	-2.455.400	594.300	858.900	264.600
Bijdrage deelnemende gemeenten	64.365.800	63.412.000	6.932.100	70.344.100	66.907.200	-3.436.900
TOTAAL BATEN	**67.396.900**	**69.116.800**	**2.654.600**	**71.771.400**	**68.880.700**	**-2.890.700**
Totaal saldo van baten en lasten	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Saldo	Rekening 2017	Begroting 2018	wijziging	begroting na wijziging	werkelijk	verschil
Salariskosten (incl. inhuurkosten)	-55.461.700	-49.673.000	-9.019.000	-58.692.000	-57.502.400	1.189.600
Opleidingen	-860.400	-767.200	23.600	-743.600	-789.100	-45.500
Overige personeelslasten	-1.284.800	-1.007.300	-92.900	-1.100.200	-1.109.300	-9.100
Huisvestingskosten	-400	-3.660.500	3.503.800	-156.700	-156.800	-100
ICT	-3.864.600	-4.492.800	2.151.900	-2.340.900	-2.242.400	98.500
Wagenpark inkl.gereedschap/machines	-544.200	-496.500	-61.600	-558.100	-678.700	-120.600
Vennootschapsbelasting	-400	-	-21.000	-21.000	-1.300	19.700
Overige bedrijfsvoering	-2.349.300	-3.314.700	-3.416.900	-6.731.600	-4.427.200	2.304.400
Gesaldeerde bedragen (excl. bijdragen gemeenten)	**-64.365.800**	**-63.412.000**	**-6.932.100**	**-70.344.100**	**-66.907.200**	**3.436.900**
Bijdrage deelnemende gemeenten	64.365.800	63.412.000	6.932.100	70.344.100	66.907.200	-3.436.900
Totaal saldo van baten en lasten	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Rekeningsaldo 2018

Nadat de jaarrekening 2018 was opgesteld resteerde een positief resultaat van € 3.436.900.
De begrote bijdrage van de deelnemende gemeenten kwam uit op € 70.344.100. De werkelijke lasten 2018 voor de GR BAR waren per saldo € 66.907.200.

Het rekeningoverschot 2018 ad € 3.436.900 is vervolgens via de bijdragen verrekend met de gemeenten, c.q. de gemeenten hebben geld teruggekregen. Dit gebeurt in het dienstjaar 2018. Dit is verwerkt in het Overzicht van baten en lasten waardoor het overzicht in 2018 sluit op € 0.

Zes "doorgeschoven prestaties"
Naast de hierboven gegeven informatie over het rekeningsaldo is nog het volgende te melden bij het rekeningresultaat van onze GR BAR. In het rekeningsaldo zitten zes posten verwerkt waarbij een overschot is ontstaan. De gemeenteraden hebben voor deze incidentele projecten middelen ter beschikking gesteld.
Het gaat om de volgende budgetten:

1. Fundament Maatschappij: overschot € 1.755.000**.**
   (voor het budget Fundament Maatschappij zijn middelen beschikbaar gesteld voor de jaren 2018 en 2019)
   In 2018 hebben de gemeenten € 3.046.300 beschikbaar gesteld voor het Fundament maatschappij (1e tussenrapportage 2018 GR BAR).
   Dat betrof:
   a. € 1.274.000 voor Volumegroei Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en Participatie
   b. € 1.772.100 voor de verdere transformatie van de 3D's (bedrijfsvoering).

   De voornaamste reden dat het budget niet volledig is benut, is dat de besluitvorming later heeft plaatsgevonden dan aanvankelijk gedacht. De verkiezingen waren de oorzaak dat de besluitvorming in de gemeenteraden vertraging heeft opgelopen. Hierdoor is ook later overgegaan tot uitvoering. Het beleid dat is gehanteerd, is gestoeld op: "Eerst een goed plan, daarna de uitgaven". In 2018 is aandacht besteed aan het goede plan en de basis die nodig is om de transformatie van het Sociaal Domein te bewerkstelligen. Het merendeel van de daadwerkelijke transformatie vindt plaats in 2019.

   De grootste veroorzaker van het overschot, is het onderdeel "bedrijfsvoering". Daarbij kan gedacht worden aan verschoven taken, procesinrichting/-optimalisatie en het opzetten van interne controle. Daarvoor zijn in 2018 met name vooral voorbereidende werkzaamheden getroffen die in 2019 verder worden uitgevoerd. Tevens zijn er voor de Wmo en Participatie aannames gedaan over de aanvragen en workload, gekoppeld aan de verwachte periode van een heel jaar. Ook dit heeft te maken met de latere start.
   Voor het realiseren van de doelstellingen uit het oorspronkelijke plan, zijn de middelen die resteren in 2018 - als aanvulling op de reeds beschikbare middelen 2019 - volledig nodig in 2019.
2. Verruiming sportvrijstelling: overschot € 50.000.
   In de 1e Tussenrapportage 2018 is door de drie gemeenten geld beschikbaar gesteld om het btw-nadeel in kaart te brengen als gevolg van de verruiming van de btw-sportvrijstelling per 1 januari 2019. Het Ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport (VWS) heeft de deadline voor het aanvragen van compensatie verschoven van 30 november 2018 naar 30 april 2019 omdat de subsidieregeling nog onvoldoende was uitgewerkt. In het eerste kwartaal 2019 zullen nadere toelichtingen door VWS worden geleverd. Hierdoor verschuift een deel van de (externe) werkzaamheden om een juiste en optimale subsidieaanvraag te kunnen indienen naar maart en april 2019. Het door te schuiven bedrag van € 50.000 is bestemd voor werkzaamheden die in 2019 moeten plaats vinden met de nieuwe, verduidelijkte regelgeving.
3. Resultaatgerichte inkoop jeugdzorg: overschot € 86.300.
   Het project resultaatgerichte bekostiging is in 2018 nog niet afgerond. Dit heeft ermee te maken dat veel trajecten via zorg continuïteit nog doorlopen na 2018 (via de productgerichte bekostiging) waardoor de gevolgen en veranderingen van deze nieuwe bekostiging nog volop

merkbaar zullen zijn in 2019.
Deze nieuwe manier van inkopen zorgt voor een extra belasting van de wijkteams die al een hoge werkdruk kennen. Om deze reden is extra administratieve ondersteuning ingezet, die we willen laten doorlopen in 2019.

4. Implementatie Omgevingswet: overschot € 69.900.
   In 2017 heeft de Tweede Kamer besloten om de inwerkingtreding van de Omgevingswet uit te stellen naar 1 januari 2021. De oorspronkelijke datum werd daarmee 1,5 jaar verschoven. Hierdoor werd ook de planning van het Programma Omgevingswet binnen onze GR BAR gewijzigd. Voor aansluiting op het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) zijn de gemeenten afhankelijk van de ontwikkeling en oplevering van de landelijke voorziening. In 2018 is een deel van het gereserveerde budget onbenut gebleven in afwachting van die landelijke ontwikkelingen.
   Deze middelen zullen in 2019 noodzakelijk zijn voor onder andere de ontwikkelingen op het gebied van processen en ICT als gevolg van de aansluiting op het DSO.
5. Digitalisering van het aanvragen en verwerken van vergunningen inzake de algemene plaatselijke verordeningen (APV): overschot € 40.000.
   In 2018 is hiermee begonnen maar door technische problemen zijn in het proces niet alle stappen gezet die in 2018 gepland waren, waardoor het project doorloopt in 2019.
6. Douchespoelinstallaties elf gemeentelijke accommodaties in Barendrecht: overschot € 18.700.
   In 2018 is door de gemeente Barendrecht eenmalig een bedrag van € 40.000 beschikbaar gesteld voor externe advieswerkzaamheden voor begeleiding en advisering van het onderhoud aan de douchespoelinstallaties binnen elf gemeentelijke accommodaties in Barendrecht. De aanbesteding is vertraagd omdat er technische keuzes gemaakt moesten worden wat tijd heeft gekost. Hierdoor loopt het project door in 2019.
   (dit betreft alleen de gemeente Barendrecht)

De afspraak is dat de GR BAR geen budget mag doorschuiven naar volgende jaren. Ieder jaar wordt het rekeningsaldo verrekend met de gemeenten / de gemeentelijke bijdragen. Dus met de verrekening van het rekeningsaldo zijn deze overschotten naar de gemeenten gegaan.
Om het mogelijk te maken de door de raden beschikbaar gestelde budgetten ook in 2019 te kunnen gebruiken willen we de drie gemeenten verzoeken om bij hun jaarrekeningen deze drie overschotten als zogeheten doorgeschoven prestaties te behandelen. Dan schuift het overschot via de resultaatbestemming van de rekeningen 2018 van de gemeenten door naar 2019 en kunnen zij het in 2019 opnieuw ter beschikking stellen aan onze GR BAR. Dat zal dan gebeuren in de 1e tussenrapportages 2019 van de gemeenten en de GR BAR.

Verrekenen (teruggeven) overschotten doorgeschoven prestaties met gemeenten
De doorgeschoven prestaties maken onderdeel uit van het rekeningsaldo. Het rekeningsaldo wordt conform afspraak volgens de procentuele verdeelsleutel voor het standaardwerk verrekend met de gemeenten: Barendrecht 39,26%, Albrandswaard 20,48% en Ridderkerk 40,26%.

Bij het beschikbaar stellen van de budgetten van de doorgeschoven prestaties is in sommige gevallen een andere verdeelsleutel gehanteerd dan die voor het standaardwerk. Wanneer bij het beschikbaar stellen van een budget een andere verdeelsleutel is gehanteerd dan de standaard verdeelsleutel dan is het logisch om bij de teruggave van deze zelfde budgetten ook uit te gaan van de verdeelsleutel zoals ten tijde van het beschikbaar stellen. Dat geldt voor de hierboven genoemde doorgeschoven prestaties voor de nummers 1a, 2 en 6:
(voor de overige geldt de standaardverdeelsleutel.)

1. Fundament Maatschappij:
   a. Volume-ontwikkelingen Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

en Participatiewet *€ 1.274.000*

De gemeentelijke bijdragen waren berekend op basis van (de onderlinge verhouding van) de in de algemene uitkering opgenomen integratie-uitkeringen Sociaal Domein. Het overschot van € 434.200 wat hier optreedt zal op dezelfde wijze worden teruggegeven: Barendrecht 22,46%, Albrandswaard 23% en Ridderkerk 54,54%.

2. Verruiming sportvrijstelling: overschot € 50.000.
   Hiervoor was in de 1e tussenrapportage 2018 een 3:2:1-verdeling gevolgd. Bij deze verdeling was rekening gehouden met de complexiteit en de daarmee samenhangende tijdsbesteding per gemeente:
   Barendrecht 50%, Albrandswaard 33,33% en Ridderkerk 16,67 %.
6. Douchespoelinstallaties elf gemeentelijke accommodaties in Barendrecht: overschot € 18.700.
   100% Barendrecht.

Rekeningsaldo exclusief doorgeschoven prestaties
De doorgeschoven prestaties tellen dit jaar op tot € 2.019.900. Dat is een aanzienlijk bedrag. Omdat de GR BAR via de doorgeschoven prestaties de gemeenten gaat vragen dit geld in 2019 te mogen besteden (waarbij de gemeenten het geld dus weer ter beschikking van onze GR BAR stellen) is het voor een volledig inzicht goed te vermelden dat zonder die doorgeschoven het rekeningsaldo (€ 3.436.900 - € 2.019.900 =) € 1.417.000 bedraagt.

Toelichting per kostensoort
- *Salariskosten inclusief inhuur*
Hier is per saldo een overschot van € 1.189.600
De salariskosten betreffen de loonkosten, vacatureruimte, beloningsdifferentiatie, ambtsjubilea, kosten woon-werkverkeer / dienstreizen en inhuur derden.

Het betreft het saldo van flink wat plussen en minnen, namelijk die van alle afdelingen en dit jaar levert dat een voordeel op.
De afwijking is 2% ten opzichte van het begrote bedrag voor de salarissen (€ 58.692.000).

- *Opleidingen*
Hier is per saldo een tekort van € 45.500
Geen bijzondere afwijkingen.

- *Overige personeelslasten*
Hier is per saldo een tekort van € 9.100.
Onder de overige personeelslasten zijn onder meer opgenomen de budgetten voor werving en selectie, arbo- en verzuimbegeleiding, personeels- en salarisadministratie (PSA) en HRM-systemen, jubilea en recepties, introductiedagen, dienstkleding en de zogeheten Werkkostenregeling (onder deze regeling vallen kosten zoals representatie, bindingsdagen, werklunches, bedrijfskantine, contributie vakvereniging, bijdrage personeelsvereniging en maaltijdvergoedingen).

Geen bijzondere afwijkingen.

- *Huisvestingskosten*
Hier is per saldo een tekort van € 100.
Met ingang van 2017 zijn er geen huisvestingskosten meer opgenomen in de BAR-begroting. Tot en met 2016 huurde onze GR BAR de gebouwen voor de huisvesting van het ambtelijk apparaat van de gemeenten. Maar per 1 januari 2017 is dit gewijzigd en worden de gemeentehuizen door de gemeenten om niet in gebruik gegeven aan onze GR BAR.
Alleen de kapitaallasten voor een verbouwing van gemeentewerf de Londen, die voor alle drie de

gemeenten is gedaan, is in de GR BAR achtergebleven.

Geen bijzondere afwijkingen.

- *ICT*
Hier is per saldo een overschot van € 98.500.
Er is een meevaller bij de post Onderhoud software die met name is veroorzaakt door opgezegde modules (bezuiniging) en uitgestelde projecten. Het uitstellen van die projecten is onder meer veroorzaakt door uitstel van landelijke wetgeving: de Omgevingswet en de Wet informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten en netwerken (WIBON).

Wagenpark inclusief gereedschap en machines
Hier is per saldo een tekort van € 120.600.

Dit tekort wordt veroorzaakt door een overschrijding bij de posten onderhoud en huur voertuigen. Vanwege de destijds nieuw te vormen GR BAR-organisatie zijn er vanaf 2010 door Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk nagenoeg geen nieuwe voertuigen aangeschaft en vervangen.
Ook binnen onze GR BAR zijn tot op heden geen grote nieuwe investeringen gedaan. Dit in afwachting van het besluit om de voertuigen eventueel te gaan leasen. Dat maakt dat we te maken hebben met een verouderd wagenpark dat aan het eind van de levensduur is. De technische staat van veel voertuigen is slecht tot zeer slecht. Om het wagenpark operationeel te houden is er meer onderhoud nodig geweest dan was begroot en zijn in een enkel geval voertuigen gehuurd.

- *Vennootschapsbelatstng*
Hier is per saldo een overschot van € 19.700.
Zie ook het onderdeel 3.7 Heffing vennootschapsbelasting.

- *Overige bedrijfsvoeringskosten*
Hier is per saldo een overschot van € 2.304.400.
De overige kosten voor bedrijfsvoering hebben betrekking op abonnementen, contributies, vakliteratuur, accountantskosten, advieskosten, algemene kosten, algemene opbrengsten, onderhoud, bedrijfshulpverlening, ondernemingsraad, portokosten, verzekeringskosten, kantoorbenodigdheden, schoonmaak en sommige kapitaallasten.

Onder dit onderdeel valt een groot aantal posten en er zijn dus vele (kleine) plussen en minnen. Daarbij vallen de volgende posten op:

- Vorig jaar 2017 is er een voorziening afvloeiing personeelsbestand gevormd voor de financiële gevolgen van gemaakte afspraken met een aantal medewerkers over vervroegde pensionering en begeleide uitdiensttreding.
  Aan deze voorziening is in 2018 € 283.900 toegevoegd om aan de toekomstige verplichtingen te kunnen voldoen. En er is voor € 122.800 over de voorziening beschikt voor de uitgaven die ten laste van 2018 zijn gekomen.
- Bij het budget Fundament Maatschappij is een overschot ontstaan van € 1.755.000.
  Voor de toelichting bij dit overschot, zie het overzicht van de doorgeschoven prestaties op bladzijde 42.
- Bij het budget Verruiming sportvrijstelling blijft € 50.000 over.
  Zie overzicht doorgeschoven prestaties bladzijde 42.
- Bij het budget voor de Implementatie van de Omgevingswet blijft € 69.900 over.
  Zie overzicht doorgeschoven prestaties bladzijde 42.
- Bij het budget voor de Resultaatgericht inkoop blijft € 86.300 over.
  Zie overzicht doorgeschoven prestaties bladzijde 42.

- Er wordt via het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de arbeidsmarktregio Rijnmond een subsidie van het Europees Sociaal fonds ontvangen. Dit gebeurt in twee tranches: 2014 - 2016 en 2016 - 2018. Over de eerste tranche is een definitieve afrekening ontvangen en voor de jaren 2017 en 2018 is een inschatting gemaakt van wat onze GR BAR gaat ontvangen. Per saldo is € 155.900 ten gunste gekomen van het jaar 2018.
  Deze subsidie is beschikbaar gesteld om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt (dichter) naar werk te begeleiden door middel van re-integratiedienstverlening. De subsidie is ingezet voor onder andere jongeren, 50-plussers, vreemdelingen, arbeidsbelemmerden en personen die al langer dan 6 maanden een uitkering ontvangen.
- Er is een eenmalig voordeel van € 387.800 bij de kapitaallasten. Dit wordt veroorzaakt door het positieve verschil tussen het beschikbare budget voor kapitaallasten en de werkelijke kapitaallasten van het investeringsschema. Dit heeft voornamelijk te maken met het niet vervangen van de voertuigen als gevolg van de plannen voor het leasen van het wagenpark.

Afwikkeling koepelvrijstelling
In deze jaarrekening is de afwikkeling van de koepelvrijstelling verwerkt. Dat komt terug bij verschillende onderdelen van de rekening: de exploitatie, de balans en de niet uit de balans blijkende verplichtingen. Voor de duidelijkheid - dat niet op meerdere plekken een los stukje toelichting staat - zijn die gevolgen van de afwikkeling van de koepelvrijstelling hier in één keer toegelicht.

Gevolgen voor de exploitatie
Samenwerkingsverbanden zoals onze GR BAR komen met ingang van 1 januari 2018 niet meer in aanmerking voor de zogeheten koepelvrijstelling. Het Ministerie van Financiën heeft in 2017 besloten die btw-vrijstelling te beëindigen naar aanleiding van arresten van het Europese Hof.

De koepelvrijstelling hield in dat de koepel / onze GR BAR geeft btw hoefde te berekenen over 85% - zijnde de overheidsactiviteiten - van de bijdragen van de deelnemende gemeenten. Over 15% werd wel btw berekend.

Gemeenten en gemeenschappelijke regelingen kunnen de btw die zij betalen over hun ondernemersactiviteiten terugvragen bij de belastingdienst. De btw die zij betalen over hun overheidsactiviteiten kunnen zij declareren bij het BTW-Compensatiefonds (BCF).
Een deel van de betaalde btw kan niet worden teruggevraagd bij de belastingdienst of worden gedeclareerd bij het BCF wat een nadeel oplevert. Dat komt omdat het niet belaste ondernemersprestaties betreft of overheidsactiviteiten die niet declarabel zijn bij het BCF. In die gevallen is de betaalde btw een kostenpost.
Het btw-nadeel dat dit opleverde bij toepassing van de koepelvrijstelling was ongeveer gelijk aan het gezamenlijke nadeel bij de individuele gemeenten voor de vorming van de GR BAR.

Het vervallen van de koepelvrijstelling betekent concreet dat onze GR BAR wordt gezien als een bedrijf dat diensten verleend waarover 21% btw is verschuldigd. Hierbij treedt ten opzichte van de situatie met de koepelvrijstelling een extra btw-nadeel op van € 353.100. (dit nadeel zit verwerkt in het onderdeel Overige bedrijfsvoeringskosten)

Balans - Overlopende activa
Ten opzichte van vorig jaar is het bedrag aan nog te ontvangen bedragen een stuk hoger.
Dit heeft te maken met de afwikkeling van de koepelvrijstelling.
Voor het toepassen van de koepelvrijstelling 2013 - 2017 is een vaststellingsovereenkomst gesloten tussen de belastingdienst, de drie gemeenten en de GR BAR.
De afwikkeling van de koepelvrijstelling leidt tot een vordering op de belastingdienst van per saldo € 24.526.200. Dit komt omdat, alhoewel de koepelvrijstelling van toepassing was, toch steeds btw-aanslagen aan de belastingdienst zijn betaald. Het wel of niet van toepassing zijn van de

koepelvrijstelling voor onze GR BAR is vanaf de start in 2014 namelijk steeds een punt van discussie geweest met de belastingdienst.
Dit bedrag van € 24.526.200 is inmiddels (maart 2019) volledig uitbetaald door de belastingdienst.

Balans - Overlopende passiva
Deze post hangt samen met de aan de activakant opgenomen post voor de afwikkeling van de koepelvrijstelling.

De btw-aanslagen zijn in de voorgaande jaren door de gemeenten aan onze GR BAR betaald en vervolgens door de gemeenten gedeclareerd bij het Btw-Compensatiefonds (BCF). Bij dit fonds kunnen de gemeenten de betaalde btw over hun overheidsactiviteiten declareren.
De declaraties die de gemeenten bij het BCF hadden ingediend worden teruggedraaid wat inhoudt dat de gecorrigeerde btw die onze GR BAR ontvangt van de belastingdienst doorbetaald moet worden aan de drie gemeenten. De doorbetaling aan de gemeenten is € 28.981.200. Dit bedrag staat hier opgenomen onder de overlopende passiva aan de passivakant van de balans.

Dit bedrag is hoger dan wat van de belastingdienst wordt ontvangen (€ 24.526.200). Dat komt omdat hierin ook zijn opgenomen een balanspost die al eerder was opgenomen in de GR BAR voor (een aan de gemeenten te betalen bedrag voor) dubbel terugontvangen btw en de lagere doorschuif-btw over 2017 van € 105.000.
(Doorschuif-btw betreft de btw die onze GR BAR heeft betaald aan de belastingdienst over de ondernemersactiviteiten. Die btw kan een GR doorschuiven naar de deelnemende gemeenten die de btw vervolgens kunnen terugvragen bij de belastingdienst.)

Niet uit de balans blijkende verplichtingen
De afwikkeling van de koepelvrijstelling leidt in de administratie van onze GR BAR tot een nog te ontvangen bedrag van de belastingdienst van € 24.526.200 en een door te betalen bedrag aan de gemeenten van € 28.981.200.
In de administratie van de gemeenten leidt dit ook tot grote te ontvangen en te betalen bedragen.

Het van de belastingdienst te ontvangen bedrag van € 24.526.200 is inmiddels (maart 2019) in 2 tranches uitbetaald. Bij de uitbetaling van een bedrag van € 13.135.100 - over het jaar 2014 en het eerste halfjaar 2015 - is door de belastingdienst geen (heffings)rente vergoed. Maar over het restantbedrag van € 11.391.100 is wel een rentevergoeding toegekend. Dat gaat om een bedrag van € 903.100.

Ook bij de gemeenten zijn inmiddels beschikkingen ontvangen. Ook hier wordt deels wel en deels geen rente in rekening gebracht.

Het bedrag van € 903.100 is in deze jaarrekening 2018 niet opgenomen als nog te ontvangen bedrag. Wij zijn van mening dat met het sluiten van de vaststellingsovereenkomst afspraken zijn gemaakt over de afhandeling van de koepelvrijstelling inclusief de renteafwikkeling en daar passen geen renteverrekeningen bij zoals de belastingdienst nu heeft toegepast. Er is inmiddels bezwaar ingediend bij belastingdienst.

Bijdragen deelnemende gemeenten / verdeelsleutel
De percentages van de gemeentelijke bijdragen aan de GR BAR waren in eerste instantie gebaseerd op de bij de oprichting van onze GR BAR door de gemeenten ingebrachte budgetten (1 januari 2014). Deze percentages worden jaarlijks geactualiseerd per 1 januari op basis van de stand van de dan geldende begroting.
De percentages voor 2018 zijn:

	Barendrecht	Albrandswaard	Ridderkerk
Bijdrage per gemeente	**39,26%**	**20,48%**	**40,26%**

Gewijzigde bijdragen op basis van de tussenrapportages

In 2018 zijn twee tussentijdse rapportages opgesteld. In deze rapportages zijn voorstellen gedaan voor het ophogen en verlagen van enkele organisatiebudgetten. De begroting na wijziging bedraagt € 70.344.100.

Ontwikkeling van gemeentelijke bijdrage	Barendrecht	Albrandswaard	Ridderkerk	Totaal
Oorspronkelijke begroting 2018	25.141.000	12.765.500	25.505.500	63.412.000
mutaties op basis van 2 tussenrapportages	2.231.500	1.570.800	3.129.800	6.932.100
Begroting na wijziging	**27.372.500**	**14.336.300**	**28.635.300**	**70.344.100**

3.4 Verrekenen van standaard en maatwerk - rapportage 2018

Verrekenen in GR BAR
In de Notitie Verrekenen in de BAR-samenwerking zijn afspraken gemaakt over de wijze van verrekenen tussen de drie gemeenten. De verrekensystematiek moet ervoor zorgen dat onze GR BAR niet ongelimiteerd kan worden gevraagd aanvullende diensten te verlenen, zonder dat daar financiële consequenties aan verbonden zijn. En dat er tussen gemeenten verrekend wordt als er voor een bepaalde gemeente minder uren gewerkt zijn dan deze gemeente had ingebracht (en vice versa). Immers, als een willekeurige gemeente zonder meerkosten aanvullende diensten kan vragen aan onze GR BAR dan kan dit leiden tot een ongewenste onevenredigheid in de uitbreiding van de diensten voor de ene gemeente, terwijl de kosten over de deelnemende gemeenten worden gespreid.
Om dit te voorkomen wordt onderscheid gemaakt in het standaardpakket en maatwerk. Het standaardpakket wordt vervolgens volgens een verdeelsleutel naar rato van ingebracht budget verrekend en de maatwerkpakketten worden separaat aan de betreffende gemeente in rekening gebracht. Daarbij worden de werkelijk bestede uren en bijbehorende loonkosten afgezet tegen wat was ingebracht voor dit maatwerk.

Uren schrijven
Om te bepalen in welke mate er voor de maatwerkpakketten voor de afzonderlijke gemeenten is gewerkt, is met ingang van 2014 het uren schrijven ingevoerd. Dit is puur bedoeld om in beeld te brengen of iemand uren heeft gemaakt voor een afzonderlijke gemeente of voor de GR BAR gezamenlijk. Deze verdeling wordt vervolgens gebruikt bij de jaarlijkse afrekening tussen de gemeenten.

Beeld 2018
Onderstaand volgen:
A. de berekening van de onderlinge verrekening op basis van de uren
B. de berekening van de onderlinge verrekening op basis van de aantallen cliënten en indicaties

A. Verrekenen van de loonkosten besteed aan maatwerk en standaard
In de doorrekening van de loonkosten zien we een uiteindelijke verrekening van 0,6% van de totale loonkosten. Dit is nog minder dan in voorgaande jaren.

Deze verschuiving levert de volgende verrekening van de gemaakte loonkosten tussen de gemeenten op:

Periode:	jan. t/m dec. 2018		exclusief verrekening op basis van aantallen cliënten	
Te besteden uren t/m periode	**standaard**	**maatwerk**		
	BAR	Barendrecht	Albrandswaard	Ridderkerk
BBO/RT	2.868	10.956	21.512	16.667
Concerncontrol	13.453	-	-	-
Domein BAR@Work	198.984	370	336	9.141
Domein Beheer & Onderhoud	151.547	40.278	13.437	28.291
Domein Financien	44.515	5.639	4.350	10.150
Domein Maatschappij	73.922	51.834	31.692	64.673
Domein Publiek	97.154	2.578	-	-
Domein Ruimte	10.698	57.976	21.524	46.440
Domein Strategie	7.745	7.516	1.450	9.715
Domein Veiligheid	64.473	6.324	3.947	5.800
Eindtotaal	**665.360**	**183.470**	**98.249**	**190.877**
	58%	16%	9%	17%
Geen rekening gehouden met eventuele pieken in seizoenen, vakantieperiode, hoger of lager gemiddeld ziekteverzuim etc.				
Geschreven uren t/m periode	**standaard**	**maatwerk**		
	BAR	Barendrecht	Albrandswaard	Ridderkerk
BBO/RT	2.868	10.956	21.512	16.667
Concerncontrol	13.453	-	-	-
Domein BAR@Work	198.984	370	336	9.141
Domein Beheer & Onderhoud	151.547	40.278	13.437	28.291
Domein Financien	46.124	4.083	5.249	9.275
Domein Maatschappij	73.922	51.834	31.692	64.673
Domein Publiek	97.154	2.578	-	-
Domein Ruimte	13.382	56.393	21.240	47.162
Domein Strategie	17.055	2.514	81	5.285
Domein Veiligheid	64.473	6.324	3.947	5.800
Eindtotaal	**678.962**	**175.328**	**97.495**	**186.294**
	60%	15%	9%	16%
Verschil te besteden en daad-werkelijk geschreven	13.603	-8.142	-754	-4.583
correctie teveel geschreven uren	-73	-19	-11	-20
Afwijking op totaalniveau in uren	**13.529**	**-8.161**	**-765**	**-4.604**

Omdat er geen overuren uitbetaald of verrekend worden, vindt er een correctie plaats van de werkelijk geschreven uren ten opzichte van de te besteden uren. Uiteindelijk betalen de gemeenten voor de werkelijke loonkosten van de betreffende medewerker, naar rato van verbruik.

Wanneer het maatwerk uitgevoerd wordt voor één gemeente (zoals bijvoorbeeld bij het regieteam Albrandswaard en de Bureaus bestuursondersteuning van de gemeenten Ridderkerk en Barendrecht) worden de uren automatisch toegerekend naar de betreffende gemeente en wordt er geen tijd geschreven.

De afwijkingen uitgedrukt in € geeft het onderstaande beeld. Ter vergelijking zijn ook de cijfers van 2016 en 2017 ernaast gezet.

Verrekening maatwerk en standaard	Barendrecht 2016	Barendrecht 2017	**Barendrecht 2018**	Albrandswaard 2016	Albrandswaard 2017	Albrandswaard 2018	Ridderkerk 2016	Ridderkerk 2017	**Ridderkerk 2018**
maatwerk (op basis van uren)	-€ 643.000	-€ 713.000	-€ 632.000	€ 105.000	-€ 74.000	-€ 137.000	-€ 128.000	-€ 183.000	-€ 115.000
standaard (op basis van ingebracht budget)	€ 269.000	€ 387.000	€ 347.000	€ 131.000	€ 195.000	€ 181.000	€ 266.000	€ 388.000	€ 356.000
Subtotaal: verrekening op basis van uren	-€ 374.000	-€ 326.000	**-€ 285.000**	€ 236.000	€ 121.000	**€ 44.000**	€ 138.000	€ 205.000	**€ 241.000**

In de eerste regel staan de loonkosten behorende bij de uren die meer of minder zijn besteed aan maatwerk. Een min bedrag wil zeggen: minder besteed, een plus bedrag is meer besteed. Oftewel: op basis van de daadwerkelijk gemaakte en geschreven uren is er voor Barendrecht in 2018 € 632.000 minder aan maatwerk besteed, voor Albrandswaard € 137.000 minder en voor Ridderkerk € 115.000 minder. In totaal is er per saldo voor de drie gemeenten een bedrag van € 884.000 minder besteed aan maatwerk.

Al het werk dat minder is uitgevoerd voor maatwerk voor de drie gemeenten is besteed aan gezamenlijke BAR-taken en -projecten. Deze worden, conform de gemaakte afspraken, doorbelast op basis van het voor de GR BAR ingebrachte budget. Dit betekent dat de € 884.000 vervolgens weer verdeeld wordt naar Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk.
Onderaan de streep staat vervolgens wat het saldo van de twee doorbelastingen (maatwerk en standaard) is: Barendrecht krijgt € 285.000 terug, Albrandswaard moet € 44.000 bijbetalen en Ridderkerk moet € 241.000 bijbetalen.
Alle bijbetaling is vooral gelegen in het meebetalen aan de BAR-brede projecten.

B. Verrekenen op aantallen

Voor de afdelingen Toegang, Participatie, Verstrekkingen en Vakondersteuning uit het Domein Maatschappij is afgesproken dat verrekening niet op basis van uren schrijven zal plaats vinden, maar op basis van de ontwikkeling van het aantal cliënten en indicaties.
De ontwikkeling van de cliëntenaantallen en het aantal indicaties ziet er over de afgelopen jaren als volgt uit:

			Barendrecht	**Albrandswaard**	**Ridderkerk**
Cliënten	Participatie	2015	458	387	735
		2016	478	393	817
		2017	545	410	875
		2018	546	384	856
Indicaties	WMO	2015	4.103	1.966	5.554
		2016	4.287	2.011	5.727
		2017	3.733	1.862	5.019
		2018	4.255	2.075	5.900
	totaal	2015	**4.561**	**2.353**	**6.289**
		2016	**4.765**	**2.404**	**6.544**
		2017	**4.278**	**2.272**	**5.894**
		2018	**4.801**	**2.459**	**6.756**

Totaal (A + B)
De totale verrekening van het standaard en maatwerk laat het volgende beeld zien:

Verrekening maatwerk en standaard	Barendrecht 2016	Barendrecht 2017	Barendrecht 2018	Albrandswaard 2016	Albrandswaard 2017	Albrandswaard 2018	Ridderkerk 2016	Ridderkerk 2017	Ridderkerk 2018
maatwerk (op basis van uren)	-€ 643.000	-€ 713.000	-€ 632.000	€ 105.000	-€ 74.000	-€ 137.000	-€ 128.000	-€ 183.000	-€ 115.000
standaard (op basis van ingebracht budget)	€ 269.000	€ 387.000	€ 347.000	€ 131.000	€ 195.000	€ 181.000	€ 266.000	€ 388.000	€ 356.000
Subtotaal: verrekening op basis van uren	-€ 374.000	-€ 326.000	**-€ 285.000**	€ 236.000	€ 121.000	**€ 44.000**	€ 138.000	€ 205.000	**€ 241.000**
Verrekening maatwerk (op basis van aantallen)	€ 152.000	€ 147.000	€ 160.000	€ 0	€ 47.000	€ 52.000	-€ 152.000	-€ 194.000	-€ 212.000
Totaal verrekening uren en aantallen	-€ 222.000	-€ 179.000	**-€ 125.000**	€ 236.000	€ 168.000	**€ 96.000**	-€ 14.000	€ 11.000	**€ 29.000**

Per saldo krijgt de gemeente Barendrecht € 125.000 terug, de gemeente Albrandswaard moet € 96.000 bijbetalen en de gemeente Ridderkerk moet € 29.000 bijbetalen.

3.5 Staat van incidentele baten en lasten

In dit overzicht staan de lasten en baten die naar hun aard éénmalig zijn (en groter dan € 50.000). Onderstaand overzicht is gebaseerd op de notitie van de commissie BBV van januari 2012.

	Werkelijke lasten 2018	Werkelijke baten 2018
Europees Sociaal Fonds subsidie voor duurzame inzetbaarheid		155.900
Fundament maatschappij	1.290.800	
Resultaatgerichte inkoop jeugdzorg	107.500	
Verruiming sportvrijstelling	67.500	
Totaal eenmalige baten en lasten jaarrekening 2018 BAR	**1.465.800**	**155.900**

Tegenover deze incidentele baten en lasten staan ook bijdragen van de gemeenten. De GR BAR wordt altijd sluitend gemaakt met de gemeentelijke bijdragen.

3.6 Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

In 2018 zijn er geen reserves aanwezig.

3.7 Heffing vennootschapsbelasting

Vennootschapsbelasting	Begroting 2017	wijziging	begroting na wijziging	werkelijk	verschil
Vennootschapsbelasting	-	-	-21.000	-1.300	19.700
Totaal	**-**	**-**	**-21.000**	**-1.300**	**19.700**

De door de belastingdienst opgelegde definitieve aanslag vennootschapsbelasting 2016 bedroeg € 38.000.
Recent is de definitieve aangifte 2017 ingediend, die kwam uit op € 10.000 aan verschuldigde belasting.
Voor het jaar 2018 is een eerste inschatting gemaakt en die komt eveneens uit op € 10.000.
Deze € 10.000 is lager dan wat hiervoor begroot was. Het verwerken van deze twee meevallers voor de belastingjaren 2017 en 2018 is gebeurd in het dienstjaar 2018. Dit verklaart het lage bedrag aan werkelijke uitgaven in het staatje hierboven.

3.8 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT), kortweg: Wet normering topinkomens, is in 2013 in werking getreden. Het doel van de WNT is het tegengaan van excessieve beloningen en ontslagvergoedingen bij instellingen in de (semi)publieke sector. In de WNT worden inkomens en ontslagvergoedingen van topfunctionarissen bij instellingen met een publieke taak genormeerd en openbaar gemaakt. Jaarlijks worden de bezoldigingsnormen in een ministeriële regeling vastgesteld.

Topfunctionarissen binnen onze GR BAR

De WNT heeft het begrip 'topfunctionaris' gedefinieerd voor de (semi)publieke sector. Op basis van de WNT is bepaald dat voor de gemeenschappelijke regeling (GR) BAR de leden van het dagelijks bestuur (DB) en algemeen bestuur (AB) onder het begrip topfunctionaris vallen.

WNT-beloningsnorm en topfunctionarissen 2018

Op grond van de WNT mag vanaf 2016 het inkomen van topfunctionarissen in de (semi)publieke sector maximaal 100% van het ministersalaris zijn. Dat komt in 2018 neer op € 189.000, inclusief belaste kostenvergoedingen en pensioenbijdrage werkgever.
Binnen onze GR BAR is geconstateerd dat er geen overschrijding van deze norm heeft plaatsgevonden.

De leden van het DB en AB in 2018 waren:

Leden	Functie	Functie	Periode	Beloning
J. van Belzen	Bestuurder DB	Bestuurder AB	2018	onbezoldigd
H. Wagner (voorzitter)	Bestuurder DB	Bestuurder AB	2018	onbezoldigd
A. Attema (waarnemend voorzitter)	Bestuurder DB	Bestuurder AB	2018	onbezoldigd
L.P. van der Linden	Bestuurder DB	Bestuurder AB	1-1-2018 t/m 14-6-2018	onbezoldigd
H.J. van der Graaff	Bestuurder DB	Bestuurder AB	1-1-2018 t/m 28-5-2018	onbezoldigd
H. Dokter	Bestuurder DB	Bestuurder AB	1-1-2018 t/m 31-5-2018	onbezoldigd
C. Schaap	Bestuurder DB	Bestuurder AB	Vanaf 14-6-2018	onbezoldigd
M.C.C. Goedknegt	Bestuurder DB	Bestuurder AB	DB: vanaf 28-5-2018 AB: 2018	onbezoldigd
H. van Os	Bestuurder DB	Bestuurder AB	Vanaf 31-5-2018	onbezoldigd
D. Vermaat		Bestuurder AB	1-1-2018 t/m 14-6-2018	onbezoldigd
P.W.J. Luijendijk		Bestuurder AB	2018	onbezoldigd
J. van Wolfswinkel		Bestuurder AB	1-1-2018 t/m 14-6-2018	onbezoldigd
J. de Leeuwe		Bestuurder AB	1-1-2018 t/m 28-5-2018	onbezoldigd
M. Rombout		Bestuurder AB	1-1-2018 t/m 28-5-2018	onbezoldigd
V.A. Smit		Bestuurder AB	2018	onbezoldigd
M. Japenga		Bestuurder AB	2018	onbezoldigd
T. Keuzenkamp		Bestuurder AB	1-1-2018 t/m 31-5-2018	onbezoldigd
A. Proos		Bestuurder AB	Vanaf 14-6-2018	onbezoldigd

Leden	Functie	Functie	Periode	Beloning
R. Roopram		Bestuurder AB	Vanaf 14-6-2018	onbezoldigd
T. de Jonge		Bestuurder AB	Vanaf 14-6-2018	onbezoldigd
N. Bults		Bestuurder AB	Vanaf 14-6-2018	onbezoldigd
B. Boender		Bestuurder AB	Vanaf 28-5-2018	onbezoldigd
L.M. Heezen		Bestuurder AB	Vanaf 28-5-2018	onbezoldigd
M.P.C. van Ginkel-van Maren		Bestuurder AB	Vanaf 28-5-2018	onbezoldigd
C. van Vliet		Bestuurder AB	Vanaf 31-5-2018	onbezoldigd
P. Meij		Bestuurder AB	Vanaf 31-5-2018	onbezoldigd

3.9 Begrotingsrechtmatigheid

Exploitatie

In deze paragraaf wordt stilgestaan bij het begrotingscriterium waarmee wordt getoetst of het budgetrecht van het algemeen bestuur is gerespecteerd.
Bij een kostenoverschrijding is er in principe sprake van onrechtmatige uitgaven want de door het algemeen bestuur vastgestelde begroting is dan overschreden.

In het "Controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening van de GR BAR" is vervolgens bepaald dat in sommige gevallen de kostenoverschrijdingen - alhoewel ze onrechtmatig zijn - buiten het oordeel van de accountant kunnen blijven.
Dit is het geval als de kostenoverschrijdingen:

- passen binnen het bestaande beleid en niet tijdig (= in de 2e tussenrapportage) gerapporteerd konden worden aan het algemeen bestuur
- geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde inkomsten
- een gevolg zijn van exogene, onontkoombare of onvoorziene factoren
- het gevolg zijn van een open einde (subsidie)regeling

In deze rekening is gezien het Overzicht van baten en lasten 2018 aan de lastenkant een onderschrijding van € 2.890.700. Omdat het Overzicht van baten en lasten op het niveau van een aantal kostencategorieën wordt gepresenteerd en er aan de lastenkant in sommige gevallen sprake is van overschrijdingen is het goed het Overzicht van baten en lasten kort op het niveau van die kostencategorieën door te lopen. Dan kan van de overschrijdingen benoemd worden of er sprake is van een begrotingsonrechtmatigheid. Bij deze analyse van de begrotingsrechtmatigheid is aansluiting gezocht bij wat geschreven staat in de financiële analyse in de Toelichting op het Overzicht van baten en lasten op bladzijde 41 en verder.

- *Salariskosten*

Aan de uitgavenkant is een overschot op het budget van € 972.800 en dus is er geen begrotingsonrechtmatigheid.

- *Opleidingen*

Aan de uitgavenkant is een overschrijding van het budget van € 45.500.
En is er dus formeel gezien sprake van een begrotingsonrechtmatigheid (want een kostenoverschrijding).

- *Overige personeelslasten*

Aan de uitgavenkant is een overschrijding van het budget van € 33.700.
Hier is sprake van een begrotingsonrechtmatigheid.

- *Huisvestingskosten*

Aan de uitgavenkant is een overschrijding van het budget van € 100.
Hier is sprake van een begrotingsonrechtmatigheid.

- *ICT*

Aan de uitgavenkant is een overschot van € 58.300 en dus is er geen begrotingsonrechtmatigheid.

- *Wagenpark inclusief gereedschappen en machines*

Aan de uitgavenkant is een overschrijding van het budget van € 120.600.
Hier is sprake van een begrotingsonrechtmatigheid.

- Vennootschapsbelasting

Aan de uitgavenkant is een overschot van € 19.700 en dus is er geen begrotingsonrechtmatigheid.

- *Overige bedrijfsvoeringskosten*

Aan de uitgavenkant is een overschot van € 2.039.800 en dus is er geen begrotingsonrechtmatigheid.

Resumerend dienen voor het beoordelen van de begrotingsrechtmatigheid de volgende kostenoverschrijdingen strikt genomen als onrechtmatig te worden beoordeeld:

- Opleidingen	45.500
- Overige personeelslasten	33.700
- Huisvestingskosten	100
- Wagenpark inclusief gereedschappen en machines	120.600
Totaal	199.900

Vervolgens kan bij deze afwijkingen worden geconcludeerd dat ze passen binnen het bestaande beleid van onze GR BAR, wat maakt dat ze niet hoeven mee te wegen bij het oordeel van de accountant of al dan niet een goedkeurende verklaring kan worden gegeven.

Als het algemeen bestuur de rekening vaststelt worden deze kostenoverschrijdingen alsnog geautoriseerd.

Kredieten (investeringen)
De toets op de begrotingsrechtmatigheid van de kredieten houdt in dat een overschrijding van kredieten moet worden gerapporteerd indien de afwijking groter is dan € 25.000.
In de bijlage "Staat van kredieten 2018" zijn alle beschikbaar gestelde kredieten opgenomen. En daar is uit af te lezen dat er twee kredieten zijn met een overschrijding groter dan € 25.000.

- *Back up infrastructuur*
  Het krediet overschrijdt met € 82.200. De uiteindelijk gekozen oplossing voor deze investering voor de Back up infrastructuur is een aankoop van zowel hardware als software geworden. Het geraamde budget voorzag alleen in softwarevervanging. Bij het onderzoek voor de aanbesteding is geconstateerd dat hiermee de beoogde doelstellingen niet behaald konden worden.
- *Werkplek vervanging*
  Het krediet Werkplek vervanging is overschreden met € 50.700 omdat door de groei van de organisatie meer laptops en desktops moesten worden vervangen dan was begroot.

Het zijn overschrijdingen en dus begrotingsonrechtmatigheden. Maar bij beide is binnen de beleidskaders van het door het algemeen bestuur vastgestelde krediet gebleven. En het kon niet gemeld worden in de 2e tussenrapportage 2018 omdat het toen nog niet bekend was. Dat maakt dat deze overschrijdingen niet hoeven mee te wegen in het oordeel van de accountant bij het afgeven van zijn controleverklaring.

Als het algemeen bestuur de rekening vaststelt worden deze overschrijdingen alsnog geautoriseerd.

Bijlage Taakvelden

Dit is een verplichte bijlage bij de begroting en de rekening.

De begroting is daarvoor gesplitst in directe kosten die naar deze Bijlage Taakvelden gaan en in kosten van overhead die naar het hierna volgende Overzicht Overhead gaan.

Taakvelden zijn 53 (in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten) voorgeschreven zorggebieden die betrekking hebben op taken en daaraan gerelateerde activiteiten.

De directe kosten zijn naar de taakvelden verdeeld aan de hand van de staat van personeelslasten en de functiebeschrijvingen van de medewerkers. De cijfers zijn indicatief. De verdeling is bewust eenvoudig gehouden.

Totalen per taakveld	BAR-rekening			Bijdrage gemeenten		
	Lasten	Baten		Barendrecht	Albrandswaard	Ridderkerk
0.1 Bestuur	0	0		0	0	0
0.2 Burgerzaken	3.234.200	-6.300		-1.252.200	-661.700	-1.314.000
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	871.400	-7.900		-335.000	-177.000	-351.500
0.4 Overhead	30.583.600	-700.700		-11.795.600	-6.233.600	-11.853.700
0.5 Treasury	400	0		-100	-100	-200
0.61 OZB woningen	381.000	-6.500		-19.900	-10.000	-344.600
0.62 OZB niet-woningen	206.300	-4.700		0	0	-201.600
0.63 Parkeerbelasting	0	0		0	0	0
0.64 Belasting overig	0	0		0	0	0
0.7 Alg. Uitk. en ov. Uitk. Gemeentefonds	0	0		0	0	0
0.8 Overige baten en lasten	0	0		0	0	0
0.9 Vennootschapsbelasting	30.900	0		-12.000	-6.300	-12.600
0.10 Mutaties reserves	0	0		0	0	0
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0		0	0	0
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	102.800	-200		-39.800	-21.000	-41.800
1.2 Openbare orde en veiligheid	1.382.900	-6.200		-534.000	-282.200	-560.500
2.1 Verkeer, wegen en water	5.692.100	-211.100		-2.126.100	-1.123.500	-2.231.400
2.2 Parkeren	36.500	-500		-14.000	-7.300	-14.700
2.3 Recreatieve havens	0	0		0	0	0
2.4 Economische havens en waterwegen	77.300	-100		-29.900	-15.800	-31.500
2.5 Openbaar vervoer	0	0		0	0	0
3.1 Economische ontwikkeling	462.400	-8.200		-176.200	-93.100	-184.900
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	74.200	-2.300		-28.000	-14.700	-29.200
3.3 Bedrijfsloket en -regelingen	0	0		0	0	0
3.4 Economische promotie	0	0		0	0	0
4.1 Openbaar basisonderwijs	0	0		0	0	0
4.2 Onderwijshuisvesting	145.400	-800		-56.100	-29.600	-58.900
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	679.800	-2.100		-262.900	-138.900	-275.900
5.1 Sportbeleid en activering	204.800	-1.200		-79.000	-41.700	-82.900
5.2 Sportaccommodaties	691.900	0		-268.400	-141.800	-281.700
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	122.400	-600		-47.200	-25.000	-49.600
5.4 Musea	0	0		0	0	0
5.5 Cultureel erfgoed	98.200	-2.100		-37.300	-19.700	-39.100
5.6 Media	0	0		0	0	0
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	4.561.200	-72.600		-1.741.200	-920.100	-1.827.300
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	670.700	-3.400		-258.900	-136.800	-271.600
6.2 Wijkteams	684.500	-2.000		-264.700	-139.900	-277.900
6.3 Inkomensregelingen	2.605.600	-8.900		-1.007.300	-532.300	-1.057.100
6.4 Begeleidende participatie	0	0		0	0	0
6.5 Arbeidsparticipatie instrumenten gericht op toeleiding naar werk	2.969.900	-151.300		-1.093.400	-577.800	-1.147.400
6.6 Maatwerk-voorzieningen (WMO)	1.326.900	-2.600		-513.700	-271.500	-539.100
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	919.500	-4.300		-355.000	-187.600	-372.600
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	744.900	-4.200		-287.400	-151.800	-301.500
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	268.900	-700		-104.000	-55.000	-109.200
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	213.100	-600		-82.500	-43.600	-86.400
7.1 Volksgezondheid	224.500	-1.300		-86.600	-45.800	-90.800
7.2 Riolering	344.900	-7.900		-130.700	-69.100	-137.200
7.3 Afval	921.300	-643.300		-107.900	-57.000	-113.100
7.4 Milieubeheer	852.500	-16.600		-324.300	-171.300	-340.300
7.5 Begraafplaatsen	829.600	0		-321.800	-170.000	-337.800
8.1 Ruimtelijke ordening	2.544.000	-45.800		-969.000	-512.100	-1.017.100
8.2 Grondexploitatie	1.201.400	-26.200		-455.900	-240.900	-478.400
8.3 Wonen en bouwen	1.918.800	-20.500		-736.400	-389.100	-772.800
Totalen	**68.880.700**	**-1.973.700**		**-25.954.400**	**-13.714.700**	**-27.237.900**
	netto (lasten minus baten):	66.907.000				

Overzicht Overhead

Dit is een verplichte bijlage bij de begroting en de rekening.

De begroting is daarvoor gesplitst in directe kosten die naar de Bijlage Taakvelden gaan (zie de bijlage hiervoor) en in kosten van overhead die naar dit Overzicht Overhead gaan.

Overhead is gedefinieerd als: de kosten die verband houden met de sturing en de ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Dit betreft de hiërarchisch leidinggevenden, financiën, control, HRM, inkoop, communicatie, juridische zaken, bestuurszaken en bestuursondersteuning, ICT, facilitaire zaken, huisvesting, DIV en managementondersteuning.

De cijfers zijn indicatief. Er is bewust voor gekozen de verdeling eenvoudig te houden.

	Lasten	Baten
Salariskosten, opleidingen en overige personeelslasten	22.504.500	-263.100
Gemeentehuis Albrandswaard, Hofhoek 5	150.000	-
Gemeentewerf Barendrecht, Londen 15	74.000	-
Personele benodigdheden	1.701.500	-
Kantoorbenodigdheden	1.360.700	-12.000
ICT benodigdheden	2.202.500	-97.500
Informatiemanagement	1.720.500	-
Regionale samenwerking duurzaamheid	235.600	-328.100
Implementatie omgevingswet	173.600	-
Resultaatgerichte Inkoop	107.500	-
Stelposten	353.100	-
Eindtotaal	**30.583.500**	**-700.700**

C. Overige gegevens

Staat van kredieten 2018

			1	2	3	4 = 1+2+3	5	6=4-5		
Nr. toelichting	Investeringen	Totaal oorspronkelijk krediet	Begroting 2018	Doorgeschoven uitgaven uit 2017	Mutaties 2018	Geraamde uitgaven 2018	Werkelijke uitgaven 2018	Restant geraamde uitgaven 2018	Doorschuiven naar 2019	Afsluiten J/N
1	Bestelwagen Citroën Berlingo	30.000		30.000	-30.000	0		0	30.000	N
1	Pick up Volkswagen LT35	38.000		38.000	-38.000	0		0	38.000	N
1	Bestelbus Volkswagen LT35A	38.000		38.000	-38.000	0		0	38.000	N
	Traktor New Holland T5-105 Dual-Comand	49.500		0	49.500	49.500	45.000	4.500		J
1	Landrover P93 48-VG-JB	80.000		14.100	-14.100	0		0	14.100	N
	Kleintransporter Leibus S816	49.000		0	49.000	49.000	46.500	2.500		J
	Kleintransporter Leibus S817	49.000		0	49.000	49.000	46.500	2.500		J
1	Zoutoplosser	40.000		14.100	-14.100	0		0	40.000	N
1	Calciumtank	40.000		40.000	-40.000	0		0	40.000	N
1	Grote strooier	45.000		45.000	-45.000	0		0	45.000	N
1	Kleine opzetstrooiers (3x)	90.000		90.000	-90.000	0		0	90.000	N
1	Kleine padenstrooiers (2x)	20.000		20.000	-20.000	0		0	20.000	N
1	Opzetstrooiers (2x)	57.900		57.900	-57.900	0		0	57.900	N
1	Kleine opzetstrooier 1x	35.000		0	0	0		0	35.000	N
1	Schuif	36.400		36.400	-36.400	0		0	36.400	N
1	Winterdienstmachines (8x)	215.000		0	0	0		0	215.000	N
	Klein motorisch tuingereedschap	50.000		0	50.000	50.000	56.200	-6.200		J
1	Ongekentekende voertuigen	90.000		0	0	0		0	90.000	N
1	Kolkenzuiger	225.000		0	0	0		0	225.000	N
1	Bromfietsen (6x)	21.000		0	0	0		0	21.000	N
	Tractor begraafplaats	55.000		55.000	0	55.000	44.900	10.100		J
	Onderhoudsgereedschap begraafplaatsen	50.000		0	50.000	50.000	35.900	14.100		J
	Vorkheftruck Werf Londen	30.000		30.000	0	30.000	29.000	1.000		J
1	Vervanging Citroen	30.000		30.000	-30.000	0		0	30.000	N
1	Vervangen 3x Toyota Dyna	96.000		96.000	-96.000	0		0	96.000	N
	Totaal Materieel	**1.559.800**	**0**	**634.500**	**-302.000**	**332.500**	**304.000**	**28.500**	**1.161.400**	
	Kantoorautomatisering specials	40.000	40.000	0	0	40.000	30.000	10.000		J
2	Uitbreiding storage BAR dubbel data centre	80.000	100.000	0	-20.000	80.000	3.800	76.200		J
1	Nieuwe telefooncentrale	100.000	100.000	0	-100.000	0		0	100.000	N
	Thin client pilot project	25.000		200.000	-175.000	25.000		25.000	25.000	N
3	BAR Backup infrastructuur	70.000		50.000	20.000	70.000	152.200	-82.200		J
	Mobiele telefoontoestellen (Smart phone)	125.000		0	125.000	125.000	125.000	0		J
	Vervanging en uitbreiding serverpark (geen data opslag)	50.000	50.000	0	0	50.000	48.100	1.900		J
	Beveiligingsmaatregelen (o.a. Firewall)	150.000	150.000	0	0	150.000	60.600	89.400		J
	Noodstroomvoorziening	20.000	30.000	0	-10.000	20.000	9.800	10.200		J
4	Vervanging Wifi infrastructuur	125.000	60.000	0	65.000	125.000		125.000	125.000	N
5	Netwerkbeveiliging	150.000		0	150.000	150.000		150.000	150.000	N
	Cloud infrastructuur	20.000	150.000	0	-130.000	20.000		20.000	20.000	N
6	Werkplek vervanging	150.000	100.000	0	50.000	150.000	200.700	-50.700		J
	Vervanging alle SAN netwerkcomponenten	100.000	75.000	0	25.000	100.000	74.300	25.700		J
	Innovatie	25.000	25.000	0	0	25.000	12.400	12.600		J
	Vervanging externe toegang (plaats/tijd onafhankelijk werken)	0	50.000	0	-50.000	0		0		J
	Totaal Automatisering	**1.230.000**	**930.000**	**250.000**	**-50.000**	**1.130.000**	**716.900**	**413.100**	**420.000**	
7	Gegevenshuishouding	40.000	175.000	0	-135.000	40.000	15.400	24.600	24.600	N
7	Informatieveiligheid en privacy	100.000	50.000	0	50.000	100.000	43.700	56.300	56.300	N
7	Data gedreven	43.800	93.800	0	-50.000	43.800	10.600	33.200	33.200	N
7	Makkelijk digitaal	150.000	125.000	0	25.000	150.000	67.600	82.400	82.400	N
7	GDI & architectuur	100.000	62.500	0	37.500	100.000	43.800	56.200	56.200	N
	Omgevingswet	0	25.000	0	-25.000	0		0		
	Besparing en complexiteitsreductie	56.200	93.700	0	-37.500	56.200	38.100	18.100	18.100	N
7	Allocatie t.b.v. innovatie en nieuwe thema's	150.000	450.000	0	-300.000	150.000	38.900	111.100	111.100	N
	Opstellen informatie(beleids)plannen	5.000		0	5.000	5.000		5.000	5.000	N
7	Digitale duurzaamheid	40.000		0	40.000	40.000		40.000	40.000	N
	Procesoptimalisatie	25.000		0	25.000	25.000	8.600	16.400	16.400	N
7	Open data	20.000	15.000	0	5.000	20.000		20.000	20.000	N
	Totaal Informatiemanagement	**730.000**	**1.090.000**	**0**	**-360.000**	**730.000**	**266.700**	**463.300**	**463.300**	

			1	2	3	4 = 1+2+3	5	6=4-5		
Nr. toelichting	Investeringen	Totaal oorspronkelijk krediet	Begroting 2018	Doorgeschoven uitgaven uit 2017	Mutaties 2018	Geraamde uitgaven 2018	Werkelijke uitgaven 2018	Restant geraamde uitgaven 2018	Doorschuiven naar 2019	Afsluiten J/N
	Installaties werf Londen	93.000		7.600	0	7.600	6.800	800		J
	Totaal accommodatiebeheer	**93.000**	**0**	**7.600**	**0**	**7.600**	**6.800**	**800**	**0**	
	BHV piepers	10.000		10.000	0	10.000		10.000		J
1	Audio visuele middelen	50.000	50.000	0	-25.000	25.000	25.400	-400	25.000	N
1	Vervanging keukenapparatuur/witgoed	45.000	60.000	10.000	-70.000	0	12.100	-12.100	45.000	N
	Vervanging bureaustoelen	20.000	20.000	0	0	20.000		20.000	20.000	N
	Vervanging vergaderstoelen	52.100		22.200	0	22.200	9.000	13.200		J
1	Doorontwikkelen kantoorinrichting (gezonde kantooromgeving)	100.000	100.000	0	-100.000	0		0	100.000	N
1	Vervanging bureaus	180.000	180.000	0	-180.000	0		0	180.000	N
8	Vervanging meubilair hubs en bedrijfs-restaurants	50.000	50.000	0	0	50.000		50.000	50.000	N
	Totaal Informatie Facilitaire Zaken	**507.100**	**460.000**	**42.200**	**-375.000**	**127.200**	**46.500**	**80.700**	**420.000**	
	Totaal	**4.119.900**	**2.480.001**	**934.301**	**-1.086.999**	**2.327.300**	**1.340.900**	**986.400**	**2.464.700**	

Toelichting investeringsschema 2018
Per 31 december is er € 2.327.300 aan investeringen geraamd en is er € 1.340.900 uitgegeven. Daarmee is 58% van de begrote investeringen uitgegeven.
In de kolom Doorschuiven naar 2019 staat behalve wat doorschuift vanuit deze rekening 2018 ook vermeld wat al was doorgeschoven vanuit de 1e en 2e tussenrapportage 2018.

Er schuift een groot bedrag door naar 2019, € 2.464.700.
Dat komt omdat de investeringen voor het wagenpark vooralsnog zijn doorgeschoven. De voertuigen zijn niet vervangen omdat het voornemen is die te gaan leasen.
Ook de investeringen van Informatiemanagement zijn doorgeschoven. Er komt een ingrijpende wijziging rond de financiering van de ICT-middelen. De markt is aan het veranderen en ICT-middelen die nu nog worden aangeschaft vanuit het investeringsbudget (investering op het investeringsschema) zullen in de toekomst als dienst worden afgenomen wat kosten geeft op de jaarlijkse exploitatiebegroting. De effecten voor de softwarekosten (jaarlijkse exploitatie) en de investeringen worden op dit moment onderzocht en in afwachting van dat onderzoek worden de niet uitgegeven kredieten doorgeschoven naar 2019.

Hieronder volgt een toelichting bij de overschrijdingen van meer dan € 25.000 (zijn er twee, zie de punten 3 en 6) en enkele andere bijzondere ontwikkelingen.

1. Deze investeringen zijn in één van de twee tussenrapportages 2018 doorgeschoven naar 2019.
2. Dit krediet voor Uitbreiding storage GR BAR dubbel data centre kan worden afgesloten. Het project is gestopt toen na de aanbesteding bleek dat de opdrachtwaarde van de digitalisering van de bouwdossiers ver boven het beschikbare krediet lag.
3. Het krediet overschrijdt met € 82.200. De uiteindelijk gekozen oplossing voor deze investering voor de Back up infrastructuur is een aankoop van zowel hardware als software geworden. Het geraamde budget voorzag alleen in softwarevervanging. Bij het onderzoek voor de aanbesteding is geconstateerd dat hiermee de beoogde doelstellingen niet behaald konden worden.
4. De aanbestedingsprocedure voor Vervanging van de WiFi infrastructuur is vertraagd en verschoven naar maart 2019.
5. De aanbesteding voor Netwerkbeveiliging kan pas gestart kan worden na Vervanging WiFi Infrastructuur" (zie 4).
6. Het krediet Werkplek vervanging is overschreden met € 50.700 omdat door de groei van de organisatie meer laptops en desktops moesten worden vervangen dan was begroot.

7. Er is in 2018 relatief weinig geïnvesteerd vanuit Informatiemanagement.
   Dit als gevolg van:

- resourcebeperkingen en beperkte verandercapaciteit, we kunnen slechts een zeer beperkt aantal grote projecten (zoals het zaaksysteem, Bestuurlijke besluitvorming (BBV)) tegelijk aan,
- uitstel op het gebied van (implementatie van) wetgeving, zoals de omgevingswet en de wet informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten en netwerken (WIBON),
- een verschuiving van investerings- naar exploitatielasten als gevolg van de trend naar 'SaaS' oplossingen (Software as a Service) en veranderende accountantsregels die er toe leiden dat uitgaven meer op de jaarlijkse exploitatie en minder als investering verantwoord mogen worden.

8. Deze investering voor Vervanging meubilair hubs en bedrijfsrestaurants zal worden meegenomen in het project Doorontwikkeling huisvesting dat in 2019 van start gaat.

Bijlage Overzicht (administratieve) begrotingswijzigingen 2018

	Omschrijving kostensoort	L/B	Primitieve begroting 2018	Wijziging	Begroot na wijziging
	Salariskosten				
		Lasten	**51.338.100**	**8.113.400**	**59.451.500**
		Baten	**-1.665.100**	**905.500**	**-759.600**
BWN 0	*Primitieve begroting*	L	51.338.100		
BWN 0	*Primitieve begroting*	B	-1.665.100		
BWN 0.4	*Toedeling inflatiecorrectie*	L		162.700	
BWN 1	*Verdeling basis samen verder*	L		-100.000	
BWN 2	*Structurele gevolgen 1e turap 2017*	L		2.165.700	
BWN 3	*Structurele gevolgen aframen stelposten 2017*	B		36.300	
BWN 5	*Adm Bovenwijks en Financien*	L		3.100	
BWN 8	*FMF 21-7-2017 structureel*	L		80.000	
BWN 8	*FMF 21-7-2017 structureel*	B		-80.000	
BWN 9	*Diverse wijzigingen*	L		-18.000	
BWN 10	*FMF 18-8-2017 structureel*	L		78.600	
BWN 12	*Drie administratieve wijzigingen*	L		-80.000	
BWN 12	*Drie administratieve wijzigingen*	B		80.000	
BWN 13	*Tweede Turap 2017*	L		2.291.900	
BWN 14	*Wegwerken minposten Maatschappij*	L		-33.600	
BWN 17	*Div adm wijzigingen BenO*	L		10.000	
BWN 17	*Div adm wijzigingen BenO*	B		-13.000	
BWN 18	*Verd. 5 ton BAR@work+1 ton FTE gegevensbescherming*	L		40.000	
BWN 20	*Correctie negatieve ramingen*	L		-52.700	
BWN 28	*Loonkosten 2018*	L		-430.600	
BWN 28	*Loonkosten 2018*	B		332.400	
BWN 33	*Wijziging FMF's BAR*	L		176.000	
BWN 40	*Wijziging FMF's (6e wijz in 2019)*	L		31.000	
BWN 42	*Invulling taakstelling BAR@Work*	L		64.500	
BWN 47	*Eerste TURAP 2018*	L		4.592.300	
BWN 47	*Eerste TURAP 2018*	B		606.600	
BWN 48	*Wijziging FMF's*	L		7.000	
BWN 49	*Wijziging FMF's 981-1076*	L		29.500	
BWN 52	*N.a.v. fundament*	L		-25.000	
BWN 57	*Fundament Maatschappij*	L		-1.470.200	
BWN 58	*Tweede Turap 2018*	L		408.500	
BWN 59	*Wijz FMFs 2-10-2018*	L		234.400	
BWN 61	*Hervormen domein Veiligheid*	L		-1.400	
BWN 61	*Hervormen domein Veiligheid*	B		-3.800	
BWN 62	*Correctie taakstelling Publiek*	L		6.500	
BWN 64	*Dekking KCC 3*	L		69.000	
BWN 65	*Wijz FMFs 19-10-2018*	L		20.700	
BWN 69	*Wijz FMFs 8-11-2018*	L		10.000	
BWN 70	*Wijz FMFs 16-11-2018*	L		35.000	
BWN 72	*Adm verplichtingen Veiligheid*	L		80.600	
BWN 72	*Adm verplichtingen Veiligheid*	B		-53.000	
BWN 73	*Fundament Maatschappij deel 3 na bespr.*	L		-329.000	
BWN 74	*Studiekosten acc.beh en wijkbeheer*	L		17.500	
BWN 78	*Fundament Maatschappij deel 4 na bespr.*	L		-30.900	
BWN 79	*Wijz FMFs 21-12-2018*	L		110.100	
BWN 80	*Cor FMFs fundament Maatschappij 2018*	L		1.600	
BWN 81	*Wijz FMF's 2018 502720,507300,502920*	L		5.000	
BWN 82	*Correctie wijziging 69*	L		-10.000	
BWN 83	*Fundament maatschappij deel 5 kosten KvG*	L		-36.400	

	Omschrijving kostensoort	L/B	Primitieve begroting 2018	Wijziging	Begroot na wijziging
	Opleidingen				
		Lasten	**767.200**	**-23.500**	**743.700**
		Baten	**-**	**-**	**-**
BWN 0	*Primitieve begroting*	L	767.200		
BWN 14	*Wegwerken minposten Maatschappij*	L		-6.700	
BWN 30	*Opleidingskosten en kapitaallasten Werf Londen*	L		8.200	
BWN 31	*Correctie vacatureruimte + talentenkompas*	L		3.200	
BWN 32	*Taakstellingen en opleidingskosten*	L		22.200	
BWN 36	*Centraal opleidingsbudget*	L		-47.200	
BWN 42	*Invulling taakstelling BAR@Work*	L		10.000	
BWN 61	*Hervormen domein Veiligheid*	L		900	
BWN 72	*Adm verplichtingen Veiligheid*	L		-14.100	
	Overige personeelslasten				
		Lasten	**1.007.300**	**93.000**	**1.100.300**
		Baten	**-**	**-**	**-**
BWN 0	*Primitieve begroting*	L	1.007.300		
BWN 2	*Structurele gevolgen 1e turap 2017*	L		25.000	
BWN 14	*Wegwerken minposten Maatschappij*	L		-1.400	
BWN 16	*Financiën opheffing domein bedrijfsvoering*	L		-400	
BWN 17	*Div adm wijzigingen BenO*	L		1.500	
BWN 21	*Diverse administratieve wijzigingen*	L		8.000	
BWN 30	*Opleidingskosten en kapitaallasten Werf Londen*	L		-30.400	
BWN 31	*Correctie vacatureruimte + talentenkompas*	L		-3.200	
BWN 36	*Centraal opleidingsbudget*	L		47.200	
BWN 42	*Invulling taakstelling BAR@Work*	L		6.900	
BWN 57	*Fundament Maatschappij*	L		55.000	
BWN 61	*Hervormen domein Veiligheid*	L		6.400	
BWN 72	*Adm verplichtingen Veiligheid*	L		-1.700	
BWN 73	*Fundament Maatschappij deel 3 na bespr.*	L		6.300	
BWN 78	*Fundament Maatschappij deel 4 na bespr.*	L		-26.200	
	Huisvestingskosten				
		Lasten	**4.577.000**	**-4.420.300**	**156.700**
		Baten	**-916.500**	**916.500**	**-**
BWN 0	*Primitieve begroting*	L	4.577.000		
BWN 0	*Primitieve begroting*	B	-916.500		
BWN 2	*Structurele gevolgen 1e turap 2017*	L		-4.576.900	
BWN 2	*Structurele gevolgen 1e turap 2017*	B		916.500	
BWN 30	*Opleidingskosten en kapitaallasten Werf Londen*	L		29.600	
BWN 46	*Correcties kapitaallasten en rentes*	L		-23.000	
BWN 84	*Invulling taakstellingen*	L		150.000	

	Omschrijving kostensoort	L/B	Primitieve begroting 2018	Wijziging	Begroot na w ijziging
	ICT				
		Lasten	**4.566.300**	**-2.151.900**	**2.414.400**
		Baten	**-73.500**	**-**	**-73.500**
BWN 0	*Primitieve begroting*	L	4.566.300		
BWN 0	*Primitieve begroting*	B	-73.500		
BWN 2	*Structurele gevolgen 1e turap 2017*	L		-1.700	
BWN 12	*Drie administratieve wijzigingen*	L		1.700	
BWN 18	*Verd. 5 ton BAR@work+1 ton FTE gegevensbescherming*	L		-40.000	
BWN 23	*Corr digitalisering APV-proces*	L		18.000	
BWN 26	*Verdelen FCL 501000*	L		-1.698.900	
BWN 29	*Afd. Financiën en taakstellingen*	L		-100.000	
BWN 33	*Wijziging FMF's BAR*	L		-106.000	
BWN 35	*Accommodatiebeheer materieel (3e wijz in 2019)*	L		-15.000	
BWN 42	*Invulling taakstelling BAR@Work*	L		-3.000	
BWN 46	*Correcties kapitaallasten en rentes*	L		-132.400	
BWN 47	*Eerste TURAP 2018*	L		-84.600	
BWN 50	*Enquete tool*	L		10.000	
	Wagenpark incl.gereedschap/machines				
		Lasten	**496.500**	**61.600**	**558.100**
		Baten	**-**	**-**	**-**
BWN 0	*Primitieve begroting*	L	496.500		
BWN 21	*Diverse administratieve wijzigingen*	L		34.000	
BWN 47	*Eerste TURAP 2018*	L		27.600	
	Vennootschapsbelasting				
		Lasten	**-**	**21.000**	**21.000**
		Baten	**-**	**-**	**-**
BWN 13	*Tweede Turap 2017*	L		55.000	
BWN 47	*Eerste TURAP 2018*	L		-34.000	

	Omschrijving kostensoort	L/B	Primitieve begroting 2018	Wijziging	Begroot na wijziging
	Overige bedrijfsvoering				
		Lasten	**6.364.400**	**961.500**	**7.325.900**
		Baten	**-3.049.700**	**2.455.300**	**-594.400**
BWN 0	*Primitieve begroting*	L	6.364.400		
BWN 0	*Primitieve begroting*	B	-3.049.700		
BWN 0.4	*Toedeling inflatiecorrectie*	L		-162.700	
BWN 1	*Verdeling basis samen verder*	L		100.000	
BWN 2	*Structurele gevolgen 1e turap 2017*	L		-299.500	
BWN 2	*Structurele gevolgen 1e turap 2017*	B		129.300	
BWN 3	*Structurele gevolgen aframen stelposten 2017*	L		-36.300	
BWN 5	*Adm Bovenwijks en Financien*	L		-3.100	
BWN 9	*Diverse wijzigingen*	L		18.000	
BWN 10	*FMF 18-8-2017 structureel*	L		-78.600	
BWN 12	*Drie administratieve wijzigingen*	L		-1.700	
BWN 13	*Tweede Turap 2017*	L		316.500	
BWN 14	*Wegwerken minposten Maatschappij*	L		41.700	
BWN 16	*Financiën opheffing domein bedrijfsvoering*	L		400	
BWN 17	*Div adm wijzigingen BenO*	L		1.500	
BWN 20	*Correctie negatieve ramingen*	L		52.700	
BWN 21	*Diverse administratieve wijzigingen*	L		-42.000	
BWN 23	*Corr digitalisering APV-proces*	L		-18.000	
BWN 26	*Verdelen FCL 501000*	L		-495.400	
BWN 26	*Verdelen FCL 501000*	B		2.194.300	
BWN 28	*Loonkosten 2018*	L		98.200	
BWN 29	*Afd. Financiën en taakstellingen*	L		100.000	
BWN 30	*Opleidingskosten en kapitaallasten Werf Londen*	L		114.000	
BWN 30	*Opleidingskosten en kapitaallasten Werf Londen*	B		-29.600	
BWN 32	*Taakstellingen en opleidingskosten*	L		-22.200	
BWN 33	*Wijziging FMF's BAR*	L		-70.000	
BWN 35	*Accommodatiebeheer materieel (3e wijz in 2019)*	L		15.000	
BWN 40	*Wijziging FMF's (6e wijz in 2019)*	L		-31.000	
BWN 42	*Invulling taakstelling BAR@Work*	L		-78.400	
BWN 46	*Correcties kapitaallasten en rentes*	L		-116.000	
BWN 46	*Correcties kapitaallasten en rentes*	B		271.400	
BWN 47	*Eerste TURAP 2018*	L		156.300	
BWN 48	*Wijziging FMF's*	L		-7.000	
BWN 49	*Wijziging FMF's 981-1076*	L		-29.500	
BWN 50	*Enquete tool*	L		-10.000	
BWN 52	*N.a.v. fundament*	L		25.000	
BWN 57	*Fundament Maatschappij*	L		1.415.200	
BWN 58	*Tweede Turap 2018*	L		48.700	
BWN 58	*Tweede Turap 2018*	B		97.100	
BWN 59	*Wijz FMFs 2-10-2018*	L		-234.400	
BWN 60	*Regionale samenwerking duurzaamheid*	L		207.200	
BWN 60	*Regionale samenwerking duurzaamheid*	B		-207.200	
BWN 61	*Hervormen domein Veiligheid*	L		-2.100	
BWN 62	*Correctie taakstelling Publiek*	L		-6.500	
BWN 64	*Dekking KCC 3*	L		-69.000	
BWN 65	*Wijz FMFs 19-10-2018*	L		-20.700	
BWN 69	*Wijz FMFs 8-11-2018*	B		-10.000	
BWN 70	*Wijz FMFs 16-11-2018*	L		-35.000	
BWN 72	*Adm verplichtingen Veiligheid*	L		-11.800	
BWN 73	*Fundament Maatschappij deel 3 na bespr.*	L		322.700	
BWN 74	*Studiekosten acc.beh en wijkbeheer*	L		-17.500	
BWN 78	*Fundament Maatschappij deel 4 na bespr.*	L		57.100	
BWN 79	*Wijz FMFs 21-12-2018*	L		-110.100	
BWN 80	*Cor FMFs fundament Maatschappij 2018*	L		-1.600	
BWN 81	*Wijz FMF's 2018 502720,507300,502920*	L		-5.000	
BWN 82	*Correctie wijziging 69*	B		10.000	
BWN 83	*Fundament maatschappij deel 5 kosten KvG*	L		36.400	
BWN 84	*Invulling taakstellingen*	L		-150.000	

	Omschrijving kostensoort	L/B	Primitieve begroting 2018	Wijziging	Begroot na wijziging
	Bijdrage				
		Lasten	**-**	**-**	**-**
		Baten	**-63.412.000**	**-6.932.100**	**-70.344.100**
BWN 0	*Primitieve begroting*	B	-63.412.000		
BWN 2	*Structurele gevolgen 1e turap 2017*	B		1.641.600	
BWN 13	*Tweede Turap 2017*	B		-2.663.400	
BWN 30	*Opleidingskosten en kapitaallasten Werf Londen*	B		-91.800	
BWN 47	*Eerste TURAP 2018*	B		-5.264.200	
BWN 58	*Tweede Turap 2018*	B		-554.300	

Bijlage Stand van zaken project modernisering inkoop

1. Aanleiding
   Voor de rekening van onze GR BAR over het jaar 2017 heeft de accountant een goedkeurende verklaring voor de getrouwheid en een afkeurende verklaring voor de rechtmatigheid afgegeven. De afkeurende verklaring voor de rechtmatigheid is gebaseerd op het niet volgens de regels uitvoeren van enkele aanbestedingen. In deze bijlage wordt beschreven welke maatregelen, sinds medio 2018, zijn en worden genomen om in de toekomst een dergelijke afkeurende verklaring zoveel als mogelijk te voorkomen. De stand van zaken zoals hierna weergegeven is per februari 2019.

2. Analyse
   Uit de inventarisatie van bevindingen en de analyse van een aantal aanbestedingen blijkt dat er verschillende type oorzaken zijn die ertoe leiden dat aanbestedingen niet altijd volgens de regels zijn verlopen:
   a. beleid, regels en procedures zijn niet meer actueel,
   b. kennis en bewustzijn in de organisatie van het inkoopbeleid en -procedures zijn niet overal voldoende,
   c. digitale systeemondersteuning van het inkoopproces is onvoldoende toereikend,
   d. een tegengesteld belang tussen de aanbestedingsregels enerzijds en de continuïteit en kosten van de bedrijfsvoering anderzijds waarbij het bedrijfsvoeringsbelang prevaleert.

3. Aanpak
   Op basis van deze “afwijkingsanalyse” is een scala aan verbetervoorstellen opgesteld door de directieraad. Deze verbetervoorstellen worden samengevat onder de noemer “professionaliseringsopgave”. Binnen onze GR BAR is deze professionaliseringsopgave middels een projectorganisatie in uitvoering genomen. De opgave is gesplitst in 4 deelprojecten. Hierna zal per deelproject op hoofdlijnen de stand van zaken c.q. het resultaat worden weergegeven.

4. Resultaat
   a. Deelproject Systeem (Green Valley):
      Voor het in onze GR BAR in gebruik zijnde digitale zaaksysteem (Green Valley) is een registratiesysteem voor alle inkoopprocedures ontwikkeld en in gebruik genomen. Dit registratiesysteem bepaalt aan de hand van enkele parameters de juiste wijze van inkopen en de daaraan ten grondslag liggende aanbestedingsprocedure. Het registratiesysteem voorziet tevens in een instemmingsvraag voor en door de deskundige Inkoopadviseur.
      Door uniformering van procedures en verplicht gebruik daarvan wordt een correcte toepassing van de aanbestedingswetgeving nagestreefd.
   b. Deelproject inkoopbeleid en -proces:
      Het inkoopbeleid (inclusief onder andere inkoophandboek en mandatering van bevoegdheden) van de GR BAR en de drie gemeenten wordt geactualiseerd. Inmiddels is in een gezamenlijk bestuurlijk overleg met drie vakwethouders overeenstemming bereikt over de inhoud daarvan. Het herziene Inkoopbeleid van de GR BAR zal het beleid van de gemeenten volgen.

      Uit de analyse van de geconstateerde afwijkingen van de aanbestedingsregels blijkt dat er regelmatig sprake is van een tegengesteld belang tussen de aanbestedingsregels enerzijds en de continuïteit en kosten van de bedrijfsvoering anderzijds. Een aflopend softwarecontract kan bijvoorbeeld tot gevolg hebben dat

met een nieuw systeem gewerkt moet gaan worden. Op dit moment (februari 2019) vindt een aanbestedingsprocedure plaats ter contractering van een softwarebroker. Door een gewenste aanschaf c.q. verlenging van licentie/software onder te brengen bij een softwarebroker wordt voorkomen dat er in strijd met de aanbestedingsregels wordt gehandeld.

c. Deelproject Communicatie en Opleidingen:
De kernwoorden waarmee een aantal van de te nemen en genomen maatregelen kunnen worden samengevat zijn Kennis en Borging. Daartoe is inmiddels een netwerk van contactpersonen per afdeling/team gevormd. Voor deze contactpersonen (circa 100 medewerkers) wordt door de Bestuursacademie Nederland dit voorjaar een uitgebreide cursus Aanbestedingsrecht gegeven.
Alle medewerkers met een inkoopfunctie kunnen inmiddels op het intranet van de GR BAR heel gemakkelijk veel informatie ophalen over het inkoopproces.

d. Deelproject Contractbeheer en -management:
Een basis voor het rechtmatig uitvoeren van het aanbestedingsrecht is weten wat een organisatie aan (inkoop)contracten in huis heeft. Daartoe heeft onze GR BAR de afgelopen jaren een Contractbeheersysteem in gebruik genomen. De inzet is blijvend gericht op het registreren van 100% van de bestaande en nieuwe contracten. Meer aandacht zal worden besteed aan het naleven van output uit het contractbeheersysteem: wordt een aflopend contract op tijd opnieuw aanbesteed et cetera? Daartoe is een escalatiesysteem ontwikkeld.
Daarnaast wordt ingezet op het invoeren van proactief contractmanagement. Contractmanagement ligt in het verlengde van contractbeheer en voorziet o.a. in regelmatig contact met leveranciers en controle bij afwijkingen. Een zorgpunt hierbij is dat contractmanagement vooral functioneert bij een centrale inkoopverantwoordelijkheid. De GR BAR kent echter een decentrale inkoopverantwoordelijkheid.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

volgt